

Lipovské listky

č.59 / červen-prosinec 2021

Obsah

- Oči starosty
- Informace pro občany
- Občanské hlídky- spravedlnost pro přírodu
- ZŠ a soutěže
- Cena Anny a Jaromíra Hlubíkových
- Pluje si obláček jako ta lodička....
- Prestižní ocenění Česká hlavička
- Ocenění vín v soutěži TOP 77
- Mezinárodní myslivecká výstava Natura Viva 2021
- Opět skvělé zvěřinové hody
- Hasiči pomáhali v Mikulčicích po tornádu
- Spolek zdravotně postižených občanů ZO Lipov
- Okénko do knihovny
- Lovci perel
- Z pera mladých čtenářů
- Nové knihy v knihovně
- Z Kamčatky do Dušanbe
- 12. ročník Lipovské desítky
- Z činnosti kulturní a školské komise
- Sboreček žen z Lipova
- Mužský sbor z Lipova
- FS Lipovjan
- Lipovský výkvět zavítal do Veselí nad Mor.
- Ze starých lipovských letopisů
- Smutný příběh z pomezí Velké nad Vel. a Javorníka
- Jubilanti
- Vítání občánků
- Koleda
- Přání

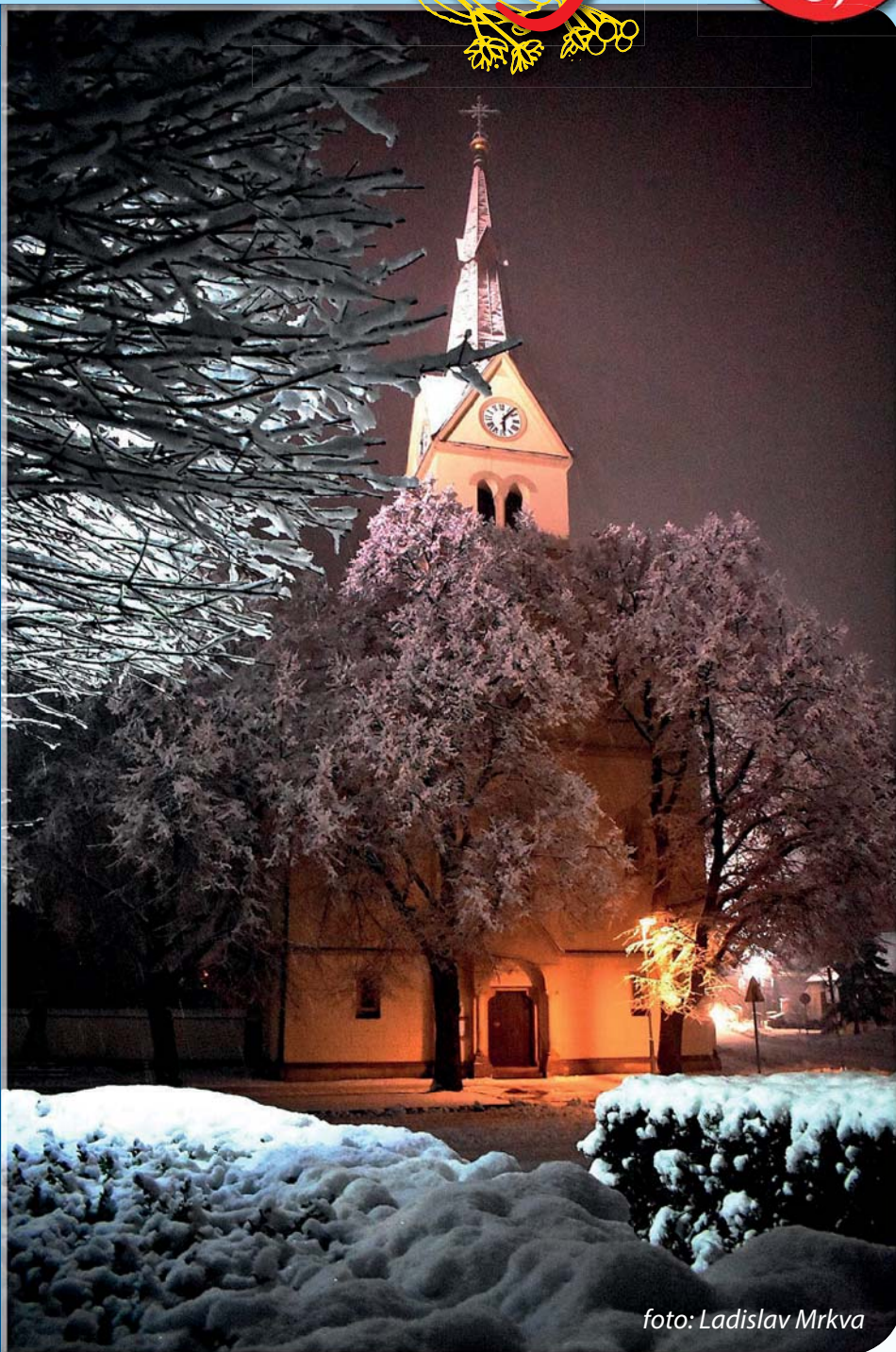

foto: Ladislav Mrkva

Vážení spoluobčané, když začal letošní rok 2021, nacházeli jsme se v souvislosti s pandemií a šířením nemoci Covid-19 v nouzovém stavu, který byl vládou České republiky postupně prodlužován až do 11. dubna 2021. A jak se zdá, v nouzovém stavu tento rok zřejmě i ukončíme, neboť z důvodu zhoršující se epidemiologické situace, zejména ve východní části naší republiky, byl od 26. listopadu 2021 nouzový stav opětovně vyhlášen. V naší obci bylo k datu 27. listopadu zaznamenáno 45 aktivních případů této nebezpečné a vysoce infekční nemoci. Zatímco v loňském roce bylo v souvislosti s danou nemocí hlavním tématem zajištění roušek, respirátorů a jejich nošení, v letošním roce rezonuje celou společností otázka očkování, která tuto naši společnost rozděluje na dva tábory, a to namísto toho, abychom se sjednotili a společně postupovali v boji proti této globální pandemii. Při tom ke konci loňského roku, ve kterém byly v důsledku této nemoci zaznamenány enormní hospodářské ztráty a rekordní počty mrtvých v celém světě i v naší republice, všichni s nadějí očekávali, že záchrana přijde až s vakcínou a očkováním. Situace je však taková, že ve veřejných sdělovacích prostředcích, na sociálních sítích i přímo mezi lidmi jsou v souvislosti s očkováním vedeny debaty o tom, do jaké míry lze omezit svobodu jednotlivce ve prospěch zdraví společnosti. Já osobně jsem toho názoru, že očkování proti covidu by nemělo být povinné a i v době pandemie by měl mít občan možnost svobodně se rozhodnout, zda očkování podstoupí či nikoliv. Na druhé straně by však neočkovaní měli přijmout, respektovat a dodržovat všechny povinnosti k ochraně druhých (testování, nošení ochranných prostředků, dodržování nařízených vládních opatření aj.). Zároveň bychom ale měli také neúnavně vysvětlovat a přesvědčovat, proč je očkování důležité, a to včetně využívání opravdu pravdivých a skutečných případů z nemocnic, které ukazují, že

realita je neradostná, drsná a někdy i fatální, kdy neočkovaní by chtěli vrátit čas zpět a nechat se očkovat. A pro tyto příklady nemusíme chodit daleko. Naše spádová Nemocnice Kyjov dne 23. listopadu z důvodu plného obsazení lůžek intenzivní péče vyhlásila stav hromadného postižení osob, což je mimořádná událost, při níž zdravotnické zařízení kvůli nedostatku zdrojů již není schopno poskytovat zdravotní péči odpovídající běžnému standardu v České republice. V návaznosti na tuto skutečnost primář ARO této nemocnice MUDr. Jiří Vyhnal, který svádí bitvu s covidem tzv. v první linii, sepsal výzvu adresovanou všem občanům naší země, ve které apeluje, aby se lidé očkovali a dodržovali všechna opatření včetně nošení respirátorů. Ve své výzvě dále mj. uvedl cit.: „Kdybychom se všichni chovali ohleduplně k ostatním i k sobě, tak nebude potřeba zavádět nepopulární omezení, které likvidují naši ekonomiku a svobodu“.

Jako Váš starosta bych chtěl využít tuto příležitost a poprosit Vás, občany Lipova, pokud jste tak dosud neučinili a je to alespoň trochu možné, nechte se naočkovat. Zvažte znovu svůj postoj a rozhodnutí v této věci, ať už Vaše dosavadní důvody byly jakékoliv (obavy z vakcíny, zpochybňující informace na sociálních sítích a webech, názory kvazi-odborníků, politické důvody aj.). Očkování je důležité ze tří důvodů: 1) přímo chrání očkovaného, 2) snižuje pravděpodobnost přenosu nemoci, 3) snižuje pravděpodobnost těžkého průběhu nemoci, následné hospitalizace a příp. úmrtí. Pokud tato moje výzva přesvědčí k očkování alespoň jednoho z Vás, bude mít svůj význam. V současné době, kdy se objevila nová další nebezpečná mutace koronaviru (omikron), reálně hrozí, že potlačení pandemie může trvat velmi dlouho, což může vést k dalšímu poškození zdraví, ztrátám na životech, jakož i k dalším ekonomickým a sociálním propadům a v konečném důsledku i ke skutečné ztrátě svobody. Je zřejmé, že jedinou cestou z pandemické

krize je očkování, přičemž k nápravě může vést jen společné úsilí, odpovědnost a spolupráce nás všech.

I za této situace, tedy v době nouzového stavu, jsme již začátkem března započali s realizací plánovaných investičních akcí. V měsíci květnu letošního roku byla především dokončena výstavba kanalizace „Lipov – IV. etapa, stoka AC-2“ v ulici „Žlábek“, kterou provedla dodavatelská firma SWIETELSKY stavební s.r.o., oblast Hodonín. Všem občanům, u nichž v souvislosti s výstavbou této kanalizace došlo k zásahu do upravených prostor před jejich rodinnými domy, děkuji za shovívavost a pochopení. Paralelně s výstavbou shora uvedené kanalizace byla realizována oprava místní komunikace k vlakovému nádraží (odvodnění, kanalizační šachta, rekonstrukce podloží a podkladu, nový asfaltový povrch, osazení obrubníků) a výstavba chodníku podél silnice III/4992 (směrem na Tasov). Tyto dvě stavební akce rovněž realizovala společnost SWIETELSKY stavební s.r.o., oblast Hodonín. V průběhu roku dále došlo k obměně technické vybavenosti spojené se sběrem a odvozem bioodpadu, kdy za cenu 500 tis. Kč byl prodán nákladní automobil GAZELLE AMC a 8 kontejnerů (6 ks o objemu 2,5 m³ a 2 ks o objemu 1,8 m³) a současně byl zakoupen starší nákladní automobil MAN TGL s novým hákovým nosičem kontejnerů a 8 větších kontejnerů (6 ks o objemu 6,8 m³ a 2 ks o objemu 4,4 m³). Kromě odvozu bioodpadu bude tento nákladní automobil využíván i pro další potřeby obce (převoz zeminy, recyklátu, písků aj.). Vzhledem k tomu, že v příštím roce je plánována komplexní rekonstrukce veřejného osvětlení, spočívající zejména ve výměně výložníků a svítidel, byla letos provedena oprava všech sloupů (122 ks) veřejného osvětlení tj. betonáž patek, očištění a základní a vrchní nátěr sloupů. Prostřednictvím odborné firmy byla dále provedena revitalizace zeleně na obecním hřbitově (ořez přerostlých chvojek). Abychom mohli pružně reagovat na aktuálně vyhláše-

né dotační výzvy a tituly včasným podáním žádostí o dotaci, bylo v letošním roce vybraným projektantům zadáno zpracování projektové dokumentace na tyto akce: „Předprostor koupaliště obce Lipov“, „Cyklostezka Lipov I. a II. etapa“ a „Místní komunikace s veřejným osvětlením a vodovodem – ulice Za humny“. Jelikož součástí těchto zadání je i zajištění veškerých vyjádření vlastníků inženýrských sítí a stanovisek

dotčených orgánů státní správy nutných pro vydání stavebního povolení, jedná se zejména z časového hlediska o poměrně náročnou činnost. Plánovaný investiční záměr „Multifunkční hřiště u fotbalových kabin“, na který se nám letos nepodařilo získat dotaci, bude přesunut do příštího roku s tím, že na tuto akci bude opětovně podána žádost o dotaci. V oblasti podpory sportu a mládeže obec Lipov přistou-

pila od 1. 7. 2021 k přímému financování všech kategorií mládežnické kopané (přípravka, žáci a dorost FC Lipov z.s.), které zahrnuje odměnu trenéra mládeže a jeho cestovní náhrady, úhradu dopravy k zápasům, nákup fotbalových dresů, tréninkových pomůcek, hliníkových přenosných fotbalových branek aj.

Níže přikládám soupis hlavních výdajů obce Lipov vynaložených v roce 2021:

Název akce	Výdaje celkem	Dotace	Vlastní zdroje z rozpočtu obce
Kanalizace IV. etapa (ulice „Žlábek“)	2 202 104	1 573 800	628 304
Oprava místní komunikace a kanalizace k vlakovému nádraží	963 524	250 000	713 524
Chodník podél silnice III/4992 (směr Tasov)	1 555 079	1 407 839	147 240
Nákup nákladního automobilu MAN TGL s novým hákovým nosičem kontejnerů	1 099 890	-	1 099 890
Nákup 8 ks kontejnerů	427 408	-	427 408
Oprava sloupů veřejného osvětlení	212 560	-	212 560
Revitalizace zeleně (hřbitov)	76 230	-	76 230
PD - „Předprostor koupaliště obce Lipov“	264 000	-	264 000
PD - „Cyklostezka Lipov I. a II. etapa“	400 510	-	400 510
PD - „Místní komunikace – ulice Za humny“	152 460	-	152 460
Výsadba krajinné zeleně (obnova třesňové aleje, dub zimní, lípa srdčitá)	115 900	115 900	-
RBC1 Hájová – IV. etapa	136 200	136 200	-
Vybudování lokálního biokoridoru LBK 9 Přední díly–Rybník, následná péče první rok po výsadbě	184 030	184 030	-
Vrt HV-2 a přípojka vody na koupaliště	338 711	-	338 711
Recyklace a vývoz stavebního odpadu	242 443	-	242 443
Nákup sekačky Honda GXV 690	155 193	-	155 193
Oprava části polní cesty a předláždění plochy	121 172	-	121 172
Odsávání v bufetu a klimatizace skladu koupaliště	114 277	-	114 277
Vánoční osvětlení	94 285	-	94 285
Věžová sestava a dětské prvky na dětské hřiště	85 668	-	85 668
Celkem	8 941 644	3 667 769	5 273 875

V návaznosti na změny v oblasti odpadové legislativy od 1. 1. 2022 a v souvislosti s avizovaným zdražením odpadových služeb svozové společnosti RUMPOLD UHB, s.r.o. v důsledku zdražení cen energií a pohonných hmot, dojde v příštím roce v naší obci k navýšení sazby poplatku za komunální odpad, a to na částku Kč 600,--/osoba/rok. Důvodem pro toto navýšení je zejména skutečnost, že celkové náklady za obecní systém odpadového hospodářství dlouhodobě značně převyšují příjmy, v důsledku čehož je tato odpadová agenda každý rok stále více dotována obcí (v současné době je odpadové hospodářství dotováno z rozpočtu obce

částkou ve výši cca 450 tis. Kč/rok, takže po přepočtu na jednoho občana činí tato dotace Kč 300,--/osoba/rok). Rovněž bylo zohledněno, že se jedná o první navýšení od roku 2012, kdy po celou tuto dobu byl daný poplatek neměnný (Kč 500,--/osoba/rok.). Je nutné si při tom uvědomit, že se nejedná pouze o platbu za pravidelný svoz směsného komunálního odpadu uloženého v popelnicích, ale i za svoz papíru, plastů a PET lahví, kovů, nebezpečných odpadů, objemných odpadů, jedlých olejů a tuků, za svoz bioodpadů rostlinného původu a provoz obecní kompostárny, jakož i za provoz obecní mezideponie tříděného stavebního a demoličního

odpadu (beton, cihla, pálená taška). Současně bych Vás chtěl informovat, že Rada obce Lipov nově schválila pravidla, na základě kterých bude roční platba členů jedné domácnosti za komunální odpad navázána na objem směsného komunálního odpadu uloženého v popelnicích (1 až 2 osoby v domácnosti – 120 litrů, 3 až 4 osoby v domácnosti – 240 litrů, 5 až 6 osob v domácnosti – 360 litrů, 7 až 8 osob v domácnosti – 480 litrů). Toto opatření, které by mělo být zavedeno v průběhu roku 2022 si sice vyžádá určitou administrativní zátěž spojenou s výdejem nálepek dle objemu popelnic (120 litrů a 240 litrů), avšak na druhé straně by mělo přispět ke sprá-

vedlivějšímu systému úhrad a snad i k většímu třídění odpadů ze strany občanů. Kromě obecné prospěšnosti má sběr a třídění komunálního odpadu pro naši obec i nezanedbatelný finanční přínos, neboť např. za rok 2020 jsme za toto třídění obdrželi od společnosti EKO-KOM, a.s. finanční odměnu ve výši 274.732,-- Kč.

V rámci této odpadové problematiky bych Vás chtěl současně upozornit, že do kontejnerů na bioodpad by neměly být v žádném případě odkládány odpady živočišného původu jako jsou např. uhynulá zvířata, vnitřnosti, kosti a zbytky zabitých zvířat, staré maso

a jiný podobný živočišný odpad, který se v těchto kontejnerech pravidelně vyskytuje. Takovýto odpad je nejen zdrojem nákaz, zápachu a líhnišť hmyzu, ale nemůže být ani zpracován v naší komunitní kompostárně, která je založena na principu vermikompostování tj. na schopnosti kalifornských žížal přeměňovat biologicky rozložitelný odpad převážně rostlinného původu na kompost.

I když v příštím roce 2022 lze očekávat další pokles daňových příjmů s ohledem na aktuální epidemiologickou situaci a nárůst mandatorních výdajů s ohledem na extrémní nárůst cen

energií a pohonných hmot, chtěli bychom pokračovat v realizaci dalších plánovaných investičních akcí, z nichž prioritní bude rekonstrukce veřejného osvětlení, pokud se nám podaří získat dotaci. Jelikož se nám letos podařilo za užívání a následný prodej obecního pozemku pod silnicí I/71 směrem na Blatnici pod Sv. Antonínkem získat od Ředitelství silnic a dálnic ČR částku 3,05 mil. Kč, máme určitý „finanční polštář“ i pro případný neočekávaný propad daňových příjmů. Soupis plánovaných investičních akcí obce Lipov na rok 2022 zohledněných v návrhu rozpočtu na rok 2022 je následující:

Plánovaná akce	Rozpočtové náklady celkem (předpoklad)	Dotace	Vlastní zdroje
Rekonstrukce veřejného osvětlení	3 000 000	1 500 000	1 500 000
Multifunkční hřiště	3 600 000	2 000 000	1 600 000
Automatický závlahový systém fotbalového hřiště	805 000	644 000	161 000
Nákup sekačky PARK PRO s příslušenstvím	450 000	-	450 000
Klimatizace a odvětrání baru na sokolovně	500 000	-	500 000
Oprava chodníků a zpevněných ploch v obci	500 000	-	500 000
Nákup víceúčelového komunálního vozidla včetně příslušenství	2 500 000	-	2 500 000
Projektová dokumentace (PDSP, PDPS) – oprava mostu přes Veličku (u „zubní ordinace“)	414 000	-	414 000
Projektová dokumentace – DPS č.p. 71 (rozvody vody, kanalizace, obklady, výměna kuchyňských linek a sanitární techniky v bytech)	500 000	-	500 000
Celkem	12 269 000	4 144 000	8 125 000

Věřím, že pokud budeme úspěšní při vyřizování našich žádostí o dotace, podaří se nám všechny vytyčené cíle a plánované akce splnit.

Závěrem bych chtěl poděkovat členům zastupitelstva za jejich práci v tomto roce, za jejich podporu při přijímání řady nesnadných rozhod-

nutí a také za důvěru, kterou od nich cítím a které si velmi vážím.

Vážení spoluobčané, dovoluji Vám popřát pokojné prožití adventního času a samozřejmě i následujících požehnaných svátků vánočních v kruhu svých nejbližších a do nového roku především hodně

zdraví a pokud možno i optimismu. Věřím, že i v této nelehké a mimořádné době se dokážeme semknout, podpořit jeden druhého a vykročit do dalšího roku zase o něco silnější a moudřejší.

*JUDr. Ladislav Čerešňák
starosta obce*

chodník k Padělskému mlýnu

chodník k Padělskému mlýnu

ulice k nádraží

ulice žlábek

Poplatek za komunální odpad pro rok 2022

Dle zákona č. 565/1990 Sb. o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů schválilo Zastupitelstvo obce Lipov dne 02.12.2021 na svém zasedání **novou Obecně závaznou vyhlášku obce Lipov č. 3/2021 o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství s účinností od 01.01.2022**, kde poplatníkem poplatku je:

- fyzická osoba přihlášená v obci nebo
- vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území obce.

V roce 2022 bude činit roční sazba poplatku:

- Občané	600,-Kč/ osoba
- Neobydlený dům	600,-Kč

Splatnost poplatku je do 30.09. příslušného kalendářního roku.

Poplatek ze psů pro rok 2022

Dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů a **dle Obecně závazné vyhlášky obce Lipov č. 1/2019 o místním poplatku ze psů zůstává roční sazba poplatků ze psů stejná jako v roce 2021.**

V roce 2022 činí roční sazba poplatku ze psů:

a) za jednoho psa	100,-Kč
b) za druhého a každého dalšího psa téhož držitele	150,-Kč

Splatnost poplatku je do 30.06. příslušného kalendářního roku.

Svoz nebezpečného odpadu v obci Lipov proběhne v roce 2022 v těchto termínech:

středa 13.04.2022, středa 15.06.2022
středa 17.08.2022, středa 05.10.2022

vždy od 15:00 do 17:00 hod.
před obecním úřadem

SVOZ POPELNIC V NOVÉM ROCE 2022

Svoz popelnic bude probíhat v lichých týdnech,
vždy po 14denních intervalech.
První svoz bude ve čtvrtek
06.01.2022

Svazek obcí Lipov, Louka – ČOV a kanalizace, 696 72 Lipov 182

Ceny vodného a stočného na rok 2022

Vodné 1m ³	28,-Kč
Stočné – osoba / za rok	864,-Kč

MILOSTIVÉ LÉTO

PRINCIPY

Zaplatí-li povinný mezi 28. 10. 2021 a 28. 1. 2022 z pohledávky, kde je oprávněným **veřejnoprávním subjektem** a dluh je vymáhán **soudním exekutorem**, jistinu dluhu a 908 Kč (poplatek + DPH), odpustí se mu zbytek dluhu.

KTERÝCH VEŘITELŮ SE TO TÝKÁ?

Veřejnoprávním subjektem se pro účely tohoto zákona rozumí:

- Česká republika,
- územní samosprávný celek, včetně městské části nebo městského obvodu nebo městské části hlavního města Prahy,
- státní příspěvková organizace, státní fond, veřejná výzkumná instituce nebo veřejná vysoká škola,
- dobrovolný svazek obcí, regionální rada regionu soudržnosti,
- příspěvková organizace územního samosprávného celku,
- ústav založený státem nebo územním samosprávným celkem,
- obecně prospěšná společnost založená státem nebo územním samosprávným celkem,
- státní podnik nebo národní podnik,
- zdravotní pojišťovna, Český rozhlas nebo Česká televize, nebo
- právnícká osoba, v níž má stát nebo územní samosprávný celek sám nebo s jinými územními samosprávnými celky většinovou majetkovou účast, a to i prostřednictvím jiné právnické osoby (dále jen „veřejnoprávní oprávnění“).

NA CO SI DÁT POZOR?

- Odpouštění příslušenství se týká pouze exekucí vymáhaných **soudním exekutorem**. Na daňové a správní exekuce se milostivé léto nevztahuje! Dlužník nesmí být v insolvenční.
- Milostivé léto je účinné **až od 28. 10. 2021**. Platby exekutorovi před tímto datem budou nejspíše použity na úhradu příslušenství, nikoliv jistiny! Exekuční srážky nebudou do platby na milostivé léto započítány!
- Dlužník musí při platbě výslovně uvést, že chce využít institut milostivého léta a vyzývá exekutora, aby postupoval dle zákona č. 286/2021 Sb., část 2, čl. IV, bodu 25

Pozn.: Jsou to např. obce, zdravotní pojišťovny, nemocnice, dopravní podniky, technické služby obcí a měst, ČEZ

Potřebujete poradit, zavolejte na help linku: 770 600 800

INICIATIVA SPRAVEDLNOST PRO PŘÍRODU

Spolek Prales dětem a jeho nová zastřešující iniciativa Justice for Nature se rozhodl podat pomocnou ruku České společnosti ornitologické ve věci travičství zvířat v krajině prostřednictvím jedů karbofuran (Furadan), nebo Stutox II. I přes fakt, že je Stutox II povolen pro aplikaci do nor hrabošů, je nutno musíme vycházet z toho, že byl v minulosti povolen i karbofuran a pak byl zakázán jako nebezpečný jed! Tedy v tomto případě nelze plně důvěřovat vydaným a doufejme dočasným nařízením, poněvadž nevěříme, že budou ze strany zemědělců dodržovány. Je naší povinností se společně postavit proti jedům v krajině.

Jednou z možností, jak zvednout povědomí občanů a zároveň vyjádřit jasné ne proti travičství a používání jedů v krajině je sestavit dobrovolnické občanské hlídky Spravedlnost pro Přírodu a být okem, uchem i rukou pro přírodu a pomoci ji chránit před travičí ve spolupráci s dalšími organizacemi a úřady na ochranu přírody a krajiny.

Spolek Prales dětem iniciuje vznik občanské iniciativy ve formě dobrovolnických občanských hlídek, které budou v terénu monitorovat krajinu, odhalovat travičství a přinášet důkazy o této trestné činnosti. Každá hlídka bude proškolená, zajistí si vybavení (dalekohled, GPS, spojení – mobil) a bude aktivně konat na ochraně přírody a monitorování travičství ve svém regionu v propojení s ČSO a spolkem Prales dětem.

SMRTELNÉ NEBEZPEČÍ V ČESKÉ A MORAVSKÉ KRAJINĚ ZASTAVME TRAVIČSTVÍ ZVÍŘAT

Za prvním pololetí 2019 bylo v České republice usmrceno 14 orlů mořských, z toho 12 nervovým jedem karbofuranem. Další dvě mláďata zahynula po pádu stromu, který byl úmyslně pokácen neznámým pachatelem i s hnízdem. Poslední psí oběť je z 18.7. 2019 ze Lhoty pod Hoříčkami, poslední vydra říční z 17.5. 2019 z Vepřové okres Žďár nad Sázavou. Karbofuran (Furadan) je používán k travičství volně žijících druhů zvířat, ale také psů a koček. Traviči kladou do krajiny otrávené návnady v podobě ryb, vajec, drůbeže, domácích králíků, či vnitřností a kusů masa, aby se zbavovali malých šelem (lišky, kuny, lasice, jezevci) a dravých ptáků, kteří jsou často i sekundárními obětmi otrav. Ročně jsou hlášeny stovky případů a stovky otrávených zvířat není vůbec nahlášeno. Jed karbofuran (Furadan) je jedné z nejedovatějších karbamátových pesticidů používaný v zemědělství, ale v roce 2008 bylo zakázáno nejenom jeho používání, ale také držení a skladování, což se stalo přímo trestným činem. Pokud by někdo karbofuran vlastnil doma, nebo jej použil a bude usvědčen, tak se z něj stává pachatel trestného činu. Jeho používání jako návnad je zakázáno dle mysliveckého zákona a stejně tak ze zákona proti týrání zvířat. I přes fakt, že legislativu máme, tak orgány činné v trestním řízení přistupují k tomuto problému zatím liknavě a místy až nepochopitelně odmítavě. Důvodem je často neznalost a rozsah samotného problému. Vzhledem k faktu, že je karbofuran nervový jed, tak funguje i dotykově, tak se jedná o skutečné nebezpečí v krajině. Z toho vyplývá, že je mimořádně nebezpečný i pro člověka, zejména děti.

VIZE OBČANSKÝCH HLÍDEK

- zahájení podzimní kampaně na sociálních sítích a v médiích o Stutoxu II
- zahájení podzimních vylepovacích plakatovacích akcí ve vesnicích -Stutox II,
- podzimní terénní kontroly na polích proti plošnému trávení Stutoxem II
- monitoring hnízdišť vzácného ptactva a nepravdivé terénní kontroly a hlídky v těchto oblastech
- podzimní příprava na zimní misi proti karbofuranu

- zimní a jarní zahájení terénních občanských hlídek v inkriminovaných lokalitách a monitoring u významných ornitologických lokalit, včetně hnízdišť mořských orlů a dalších vzácných dravců

KONTANT NA REGIONÁLNÍ ZÁSTUPCE

Vysočina: Milan Jeglík; green.life@seznam.cz; 732 227 248

Jižní Morava - Kyjovsko: Miroslav Vymazal 731 190 992; vymazal13@seznam.cz

Jižní Morava - Brno a okolí: Jan Suchý 773 613 457; proj.uvedomeni@gmail.com

Jižní Čechy: Aneta Tonzarová 777 262 888; aneta.tonzarova@gmail.com

Liberecko: Dagmar Najmanová – 777 749 314; dagmar.najmanova@cmelak.cz

ZAPOJTE SE DO OBČANSKÉ HLÍDKY

Ať už se přidáte k naším dobrovolnickým občanským hlídkám, nebo budete vylepovat plakáty, či budete v krajině jako turisté, budete se jen tak toulat na procházce, tak si všimněte, co se kolem vás děje, a v případě setkání s podezřelou osobou, která klade nějakou podezřelou návnadu (viz text) v krajině, tak jej vyfoťte nebo natočte na svůj mobilní telefon nebo kameru a kontantujte nás. Jedná se o člověka podezřelého z trestného činu. Stejně tak si všimněte vozidel v krajině (většinou se jedná o terénní auta – запиšte si značku, typ a barvu), ale mohou to být i traktory. Většinou jsou návnady kladeny tam, kam jsou schopni dopravním prostředkem dojet. Vždy přesně lokalizujte místo nálezu návnady, mrtvého zvířete či zvířat nebo setkání s podezřelou osobou. Kontrolujte také návnady v okolí mysliveckých posedů a kolem malých rybníků a vodních ploch! Buďte venku opatrní na své psi i děti (dotykově), hrozí jim reálná otrava s následkem těžkých zdravotních problémů, včetně smrti po pozření otrávené návnady.

ŠÍŘTE PLAKÁTY A LETÁKY VE SVÉ OBCI A OKOLÍ

Vytiskněte si barevné plakátky nebo letáčky, které informují tento podzim obyvatele o Stutoxu II a vylepujte ve své obci po dohodě s úřadem. Můžete šířit i v rámci výletů, či cílených informačních akcí i mimo své bydliště. Šířte mezi lidi, na zastávkách autobusů a vlaků, do škol, obchodů, hospod, na vývěsky obce atd.! Ke stažení ZDE.

INFORMUJTE OKOLÍ, ŠKOLY, UČITELE, DĚTSKÉ TÁBORY, RODIČE I DĚTI

Kontakt s karbofuranem (Furadanem) je velmi nebezpečný a široká veřejnost by měla být informována, měla by odmítnout travičství jako nehorázný trestný čin. Travičství ohrožuje domácí psy a kočky, ohrožuje děti na školách v přírodě, na letních táborech, či při výletech v přírodě se školou, či rodiči. Otrávené návnady jsou často již několik stovek metrů za vesnicemi! Varujte děti před kontaktem s mrtvými zvířaty, aby je nepohřbívali, nezachraňujte zvířata malátná a zmatená, aniž by měla viditelné poranění. Kontantujte nejbližší záchranné stanice (seznam na www.zvirevnouzi.cz). Nejde o příznaky vztekliny, ale otravy! Hlašte každý takový případ na telefonních číslech (v textu), stáhněte si aplikaci GPS na určení souřadnic a buďte aktivními občany. Všichni učitelé, vychovatelé, rodiče, či vedoucí na dětských táborech by měli být informováni o těchto skutečnostech. Pokud máte zájem o takové informace, tak vše máte na www.karbofuran.cz. Šířte tyto informace dále!!!

NEVIDITELNÉ NEBEZPEČÍ KOLEM NÁS

Nikdy nemůžete vědět, kam nebohé otrávené zvíře zaběhne nebo doletí po okamžitém pozření návnady. Jedná se navíc o skutečně ohavný trestný čin, který je zakázán ze zákona o týrání zvířat, včetně mysliveckého zákona!

DŮLEŽITÉ INFORMACE:

V Evropské unii je aplikace karbofuranu zakázána od roku 2008, není dovoleno jej používat a prodávat, ale ani skladovat a vlastnit. Jeho používání a skladování jsou trestným činem! Na podezřelou látku, návnadu, či otrávené zvíře nikdy nesahat! V případě, že objevíte tento jed u svých rodinných příslušníků na vesnicích, tak se můžete ozvat, pomůžeme vám to rozumě vyřešit.

1. Jak vypadá karbofuran?

Bílá krystalická látka bez zápachu. V ČR se prodával pod názvem Furadan v podobě postřiku nebo granulí.

2) Kde hledat návnady?

Návnady na trávení vyder bývají nejčastěji pohozené na březích malých rybníků o rozloze do 0,5 ha, ale je třeba kontrolovat i větší. U velkých vodních nádrží není třeba. Hledejte mrtvé ryby a kolem nich mrtvá zvířata, nebo mrtvý hmyz. Dále je třeba hledat tam, kde mají myslivci zakrmeno kolem posedů. Další místa jsou okraje polí a luk, či lesů tam, kam se dá dojet autem, většinou terénním. Mrtvá zvířata naleznete taktéž většinou na okrajích polí, lesů a luk, u savců naleznete mrtvolu často podle zápachu z houští, kam si ubohé zvíře zalezlo v křečích před smrtí.

3) Jak se jed aplikuje do krajiny?

Traviči používají jako návnadu kusy masa, vnitřnosti, uhynulou drůbež, králíky a další domácí zvířata, ryby, ale i zastřelené dravé ptáky. Můžeme se setkat i s navrtanými vejci s dírkou zakápnutou voskem. Otrávenou a neotrávenou návnadu od sebe běžně odlišit nelze. Avšak předkládání jakýchkoliv návnad do přírody je podle našeho právního řádu nezákonné (přestože návnady se běžně používají např. k lovu prasat - hromada ryb u posedu je mnohem méně podezřelá, než kapr donesený doprostřed pole). Návnady jsou často v blízkosti cest, rybníků, na okrajích polí a luk.

4) Jak poznáme otrávená zvířata tímto jedem?

Na otrávených zvířatech nenalezneme žádné charakteristické příznaky, u ptáků může být vodítkem typická poloha se svěšenými křídly a hlavou, s křečovitě sevřenými pařáty, u predátorů jsou vyceněné zuby, zvíře je natažené, nebo zkroucené. Zvířata obvykle hynou náhle a v dobré tělesné kondici, ale v křeči a bolestech. Kolem zvířete bývá mrtvý hmyz (nikoli u čerstvé otravy a nikoli v zimě)! Často jsou v okolí další mrtvá zvířata.

5) Jak postupovat při nálezu mrtvých zvířat s podezřením na otravu karbofuranem?

Nedotýkejte se návnady ani mrtvých zvířat, zabraňte v přístupu dětem a domácím zvířatům. Nepoškodte stopy na místě nálezů (s ničím nehýbejte, nešlapte zbytečně okolo).

Zaměřte lokalci GPS nebo přesně označte místo.

Volejte na 606 412 422, Klára Hlubocká, e-mail: hlubocka@birdlife.cz

Podejte přesný popis zvířete nebo návnady a lokalizujte přesnou polohu. Pošlete fotografii, včetně detailů zvířete, či návnady a místa mobilem nebo na e-mail. Zaměřte se na mrtvý hmyz kolem těla nebo v něm. To je jasný příznak otravy karbofuranem.

Odborníci přijmou vaše oznámení, zaznamenají lokaci a podrobnosti nálezů a poskytnou Vám rady jak dále postupovat. Pro relevantní nálezy přijedou na místo, prohlédnou nález, prohlédají okolí s nasazením vycvičených psů a pokud se podezření na otravu potvrdí, zařídí další kroky včetně předání policii. Jen v některých výjimečných případech, kdy není možné přijet na místo, je předání nálezů koordinováno na dálku.

Nekontaktujte myslivce a rybáře, ani místní zemědělce, či majitele rybníků a pozemků, na kterých bylo mrtvé zvíře nalezeno, poněvadž se může jednat o osoby podezřelé ze spáchání trestného činu.

Karbofuran se používá především od ledna do června až srpna, tedy podzim věnujeme pátrání po Stutoxu II a od ledna to bude hledání otrávených návnad a mrtvých zvířat v krajině.

VÝZVA A UPOZORNĚNÍ

Pokud víte o někom, kdo doma vlastní lahvičku s nápisem Furadan s obsahem granulátu nebo tekutiny (jedná se o karbofuran), tak nás neprodleně kontaktujte.

Pokud znáte někoho, kdo tráví divoce žijící zvířata nebo psy a kočky karbofuranem (Furadanem) nebo jinými jedy, tak nás neprodleně kontaktujte.

DALŠÍ NEPŘÍTEL V KRAJINĚ – STUTOX II

Zatímco plánujeme nastartovat občanskou iniciativu Spravedlnost pro Přírodu, jejímž úkolem bude spolupráce s Českou společností ornitologickou na odhalování travičů a jedů v krajině, tak se nám objevila další zručnost v podobě MZe schváleného trávení hrabošů jedem Stutox II, který mimo jiné distribuuje Agrofert. Tedy už zde máme schváleno trávení legální, byť omezeno na aplikaci do nor hrabošů, ale lze předpokládat, že dojde k trávení plošnému na povrchu, poněvadž je nepravděpodobné, že by zemědělci dodržovali nařízení a kladli jed od nory k noře. Takto jsou ohroženi nejen hraboši, ale druhotně všichni, kteří se hraboši živí, tedy všechny druhy malých šelem (lišky, lasice, kuny atd.), draví ptáci, ale také zajáci, též bažanti a koroptve a ještě netušíme, jak budou na granulát reagovat další ptáci a živočichové. Aplikace Stutox II a jeho použití je povoleno do 2. prosince 2019.

ZÁKLADNÍ INFORMACE O STUTOX II:

1. Jak vypadá Stutox II?

Jedná se o malé, podlouhlé granulky zelenohnědé barvy.

2. Kde hledat Stutox II?

Jed je často aplikován přes rozmetadla společně s hnojivem a hnojem. Zelenohnědé granule jsou volně na poli, či louce. Nejčastěji bývá aplikace vykonána po sklizni na strništích polí u pšenice, ječmene, žitu, tedy hlavně obilniny. Stutox II vydrží viditelně 3-4 dny a pak se rozpustí do půdy. Pole s hraboši poznáte podle většího množství nor nebo na dálku podle dravých ptáků, čápů, volavek popelavých, kteří se živí hlodavci.

3. Jak se jed aplikuje do krajiny?

Granulky se většinou vkládají do nor, rozmísťují v jedových staničkách, což jsou obyčejné malé krabice s jedem, kam hlodavec vlezl a požere jed, nebo se plošně rozhazují rozmetadlem po celém poli, což je nelegální. Mohou se objevovat i v menším množství, výrobci jako optimální určují množství asi dva kilogramy na hektar, ministerstvo ale nyní povolilo až 10 kilogramů na hektar.

4. Jak poznáme otrávená zvířata tímto jedem Stutox II?

V případě otravy se hromadí mrtví hraboši, či naleznete mrtvá zvířata v krajině (malé šelmy lišky, kuny, lasičky, dále zajáci, či bažanti, kačky, vrány, čápi, sovy, dravci - prostě ptáci).

5. Jak postupovat při nálezu mrtvých nebo otrávených živých zvířat s podezřením na otravu Stutoxem II?

Pokud je Stutox II aplikován plošně, vše dokumentovat, lokalizovat GPS, fotografovat, natáčet na video, včetně detailů a posílat na Ústřední zkušební a kontrolní ústav zemědělský podatelna@ukzuz.cz a v kopii na ČSO cso@birdlife.cz. Početnější nálezy mrtvých zvířat (ne hlodavců) nebo i jednotlivé nálezy otrávených zvláště chráněných druhů hlase na Českou inspekci životního prostředí (ČIŽP) daného kraje. Obzvláště u predátorů se ovšem může jednat o otravu nebezpečným karbofuranem, hlavně když je kolem mrtvý hmyz. V tom případě doporučujeme konzultovat s psovodkou ČSO Klárou Hlubockou 606 412 422 a rozhodně na zvíře nesahejte! Pokud je nalezené zvíře ještě živé, volejte nejbližší záchranou stanici, jejich seznam získáte na www.zvirevnouzi.cz.

OCHRANA VÝZNAMNÝCH PTAČÍCH LOKALIT A HNÍZDIŠŤ:

Poslední částí naší úvodní mise Justice for Nature a občanských hlídek Spravedlnost pro přírodu je monitoring a kontrola významných ptačích lokalit, jejichž seznam získáme od kolegů z České společnosti ornitologické, ale určitě zjistíte i na internetu. V době hnízdění nesmí rybáři ani rybníkáři sekat litorály, tedy rákosiny a porost na březích, či ostrůvcích rybníků a vodních nádrží. V případě zjištění takových aktivit se pokuste upozornit osoby takto konající, vyfoťte je a okamžitě volejte na ČIŽP daného kraje. V době hnízdění se nesmíte přiblížit k orlímu hnízdu na blíže než 200 m, jinak ohrozíte mláďata, či vajíčka na hnízdě. Tedy v tomto období mimořádná opatrnost! Pokud byste zaznamenali kácení na takových lokalitách v době hnízdění, okamžitě se to pokuste zastavit, zaměřte GPS a volejte na ČIŽP daného kraje. Zde dostanete další instrukce.

V době podzimních mysliveckých honů (sledujte obecní vývěsky) kontrolujte den až dva po honech místa, především břehy rybníků a okolí, zda nenaleznete mrtvé druhy chráněných druhů vodních a dravých ptáků a jiných zvířat. Při takovém nálezů vše vyfotografujte, zaměřte GPS a okamžitě kontaktujte ČIŽP daného kraje.

Pokud lidé pochopí přínos hlídek Spravedlnost pro přírodu a budou ji podporovat finančně, tak jsme schopni vytvořit zásahový výjezdní tým, který bude všechny výše uvedené problémy, trestné činy a přestupky řešit v součinnosti s PČR, ČIŽP a ČSO. Pojďte do toho s námi. Někdo může do terénu, jiní je mohou podporovat. Když se propojíme, tak nastavíme nový a v ČR nevídaný způsob ochrany přírody formou občanských hlídek.

Transparentní projektový účet Spravedlnost pro přírodu bude vytvořen během září 2019.

Šiřte petici <https://www.birdlife.cz/petice-za-krajinu/>

KONTAKTUJTE NÁS:

Zájemci o spolupráci v občanských hlídkách pište nyní
nagreen.life@seznam.cz

Webové stránky www.justicefornature.org jsou ve výstavbě.

SPRAVEDLNOST PRO
PŘÍRODU
Občanské hlídky

OBČANSKÉ HLÍDKY SPRAVEDLNOST PRO PŘÍRODU MANUÁL PRO VEŘEJNOST

Volně žijící živočichové i domestikovaná zvířata běžně umírají bez povšimnutí na následky požití jedů. Provádíme hlídkovou a monitorovací činnost v české krajině, kde pátráme po ilegálních aktivitách, jedových návnadách a otrávených zvířatech. Travičství je nezákonná a trestná činnost či přestupek z oblasti zákona o ochraně přírody.

VYCHÁZÍME Z NÁSLEDUJÍCÍ LEGISLATIVY:

- Zákon o ochraně přírody a krajiny č. 114/1992 Sb.
- Zákon na ochranu zvířat před týráním č. 246/1992 Sb.
- Zákon o myslivosti 449/2001 Sb.

Spolupracujeme s ČSO, AOPK, ČIŽP, Prezidiem PČR a odbory životního prostředí.

CO MOHU V KRAJINĚ NAJÍT?

- **NÁVNADY** - kusy masa nebo zvířat, vnitřnosti - vývrhy, vejce s dírkou zalepenou průhlednou lepicí páskou, či voskem, mrtvolky králíků, slepic, kuřat nebo ryb
- **MRTVÉ ZVÍŘE** - volně žijící živočichů (většinou se jedná o malé šelmy jako jsou lišky, kuny, lasičky, jezevci a dravé ptáky, sovy, krkavcovité, čápy, volavky, ale také domestikované psy a kočky)

JAK POZNÁM, ŽE SE JEDNÁ O OTRÁVENOU NÁVNADU, ČI ZVÍŘE?

- **návnada nebo otrávené zvíře páchne chemikálií** (může být i viditelný prášek, granule, často aplikován roztok injekčně)
- v okolí, na, nebo ve zvířeti či návnadě lze pozorovat **MRTVÝ HMYZ - DŮLEŽITÉ ZJIŠTĚNÍ!**
- **vejce s dírkou** zalepené voskem nebo lepicí páskou
- mrtvá šelma - poloha vleže na boku, **končetiny křečovitě natažené**, rozervaná tlamy nebo vyčenené zuby, někdy hlava zvrácená dozadu, patrné známky hrabání
- ptáci - poloha na břiše nebo zádech s polo-roztaženými křídly, **křečovitě sevřené pařáty**, hlava zvrácená dozadu nebo pod břicho, **zbytky potravy v zobáku nebo v pařátech**, někdy pařáty v křeči se sevřenou hlinou, zobák špinavý od hlíny.
- **více mrtvých zvířat pohromadě** (ptáci i malé šelmy), v blízkosti může být návnada

JAKÉ JSOU DALŠÍ DRUHY ENVIRO KRIMINALITY, KTERÉ NÁM MŮŽETE HLÁSIT?

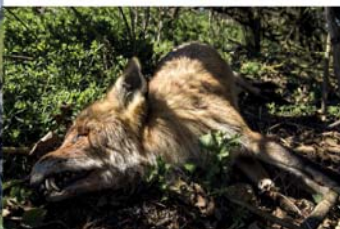
- **nastražené pasti** (ocelová železa, tlučky, oka)
- **jestřábí koše s živou návnadou uvnitř**
- **zástřelý chráněných živočichů** - otevřená rána pravidelného tvaru, na těle patrné stopy krve, u ptáků přestřelená pera nebo kosti v křídle nebo v ocasu

CO NÁM TAKÉ HLÁSIT

- ptáky **zabité elektrickým proudem** (pod vedením vysokého napětí, s patrnými spáleninami)

CO NÁM NEHLÁSIT?

- **zvířata sražená auty či vlaky** (na silnicích nebo okolo silnic, u železnic)
- ptáky **usmrcené nárazem do skleněných ploch** či jiných překážek

SPRAVEDLNOST PRO
PŘÍRODU
Občanské hlídky

KONTAKTY

VYSOČINA

Milan Jeglík: +420 732 227 248

JIŽNÍ MORAVA

Miroslav Vymazal: +420 731 190 992

hlidka@justicefornature.org
www.justicefornature.org

KONTAKT ČSO:

Klára Hlubocká: psod, ochrana dravců,
+420 606 412 422

V případě nálezu živého zraněného volně žijícího
živočiše kontaktujte nejbližší záchrannou stanici
www.zachranazvirat.cz nebo
využijte aplikaci Zvíře v nouzi.

* Pozn. Informace použity z brožury Ptačí kriminalita vydaná
Českou společností ornitologickou 2020.

VÍCE MRTVÝCH DRAVCŮ
NA JEDNOM MÍSTĚ
(FOTO: MARIAN KOLÁŘ, BESUP 01.07.20)

OTRÁVENÍ DRAVCŮ V BLÍZKOSTI VOJY
(FOTO: KLÁRA HLUBOCKÁ)

TYPIČKÁ POLOHA OTRÁVENÉ LIŠKY
(FOTO: MARIAN KOLÁŘ)

JAK SE CHOVAT NA MÍSTĚ NÁLEZU?

- ničeho se zbytečně nedotýkat, nehýbat, prohlédka pouze očima (použijte roušku), nepouštět na místo psy
- nezníčit otisky bot, pneumatik, nedopalky cigaret, nábojnice, jiné věci
- zaměřit GPS polohu (třeba přes Mapy.cz); pořádně nafotit polohu zvířete - detail zobáku, tlamy, pařátů, jedové návnady, mrtvý hmyz
- nedovolit vstup bezprostředně na místo nálezu jiným osobám a to ani majitelům pozemků či myslivcům - případně vše zdokumentujte
- po zjištění podezření na otravu zvířete či nalezení jedové návnady nás kontaktujte (součástí musí být vaše telefonní číslo, jméno a příjmení)
- nekontaktovat potenciálně podezřelé osoby, které by mohly mít na činu zájem (ze zkušenosti se může jednat o místní myslivce, rybáře, rybníkáře a majitele pozemků, kde byl nález učiněn). Je třeba, aby došlo k prošetření nezákonnou složkou (SPP či PČR).

OBJEDNEJTE SI PŘEDNÁŠKU

V případě zájmu připravíme pro vaši obec a občany speciální přednášku o jezech v krajině ve spolupráci s obecními úřady, dalšími neziskovými organizacemi, komunitami chovatelů psů a koček, koňáků, ochránců přírody, atd.

SPRAVEDLNOST PRO
PŘÍRODU
Občanské hlídky

MANUÁL PRO
VEŘEJNOST

OSVĚDČENÍ O ÚSPOŘE EMISÍ

Obec Lipov

Identifikační číslo:

00285056

Díky rozvoji a provozu systému tříděného sběru a recyklace využitelných složek komunálních odpadů, včetně obalových, jste ve spolupráci se společností EKO-KOM, a. s. přispěli ke zlepšení životního prostředí a snížení "uhlíkové stopy".

Úspora, kterou jste dosáhli představuje:

Emise CO₂ ekv.:

174,650 tun

Úspora energie:

3 100 680 MJ

Zbyněk Kozel

Ing. Zbyněk Kozel
generální ředitel EKO-KOM, a. s.

V Praze dne 1. 6. 2021

Vypočteno na základě studie Posouzení systému sběru a recyklace obalových odpadů z hlediska jejich vlivu na životní prostředí.

2020

ZŠ a MŠ Jaromíra Hlubíka Lipov

Tak jako v loňském roce, prošla naše základní škola na jaře letošního roku 2021 výpadkem prezenční výuky, který byl způsobený koronavirovou krizí spojenou s rozšířením nemoci Covid-19. Mimořádnými opatřeními vlády ČR byl režim výuky ve škole od října 2020 postupně různě upravován či úplně rušen. Téměř pro všechny žáky to tedy znamenalo strávit po většinu školního roku doma na distanční výuce. K prezenčnímu způsobu v lavicích jsme se postupně vraceli až v průběhu měsíce května. K distanční výuce jsme využívali platformu Google Classroom. Tento způsob učení nebyl vůbec jednoduchý, snažili jsme se pomáhat např. zapůjčením školního technického vybavení některým žákům apod. Na tomto místě bych rád poděkoval všem rodičům za ochotu, trpělivost a spolupráci s námi při překonávání této tíživé situace.

K tomu všemu nás v prosinci postihla havárie, kdy vinou prasklé hadičky byla vytopena větší část školy (místnost uklízeček, chodby v přízemí a 1. patře, šatny 2. stupně, výtahová šachta a některé učebny a kabinety). Rád bych opět poděkoval všem, kteří se zúčastnili úklidových prací ve svém osobním volnu, zejména pak zaměstnancům ZŠ, OÚ Lipov a členům SDH Lipov. Velký dík rovněž patří těm, kteří zapůjčili škole vysoušecí zařízení. Pozitivním na této situaci byla paradoxně nepřítomnost žáků ve škole, poněvadž mohly být téměř okamžitě zahájeny opravné práce (stržení promáčených a instalace nových sádko-kartonových podhledů, instalace nových světel, oprava a nákup poškozeného nábytku či jiného vybavení, výmalba všech zatečených prostor).

Během výpadku výuky byly zrušeny všechny akce a soutěže pro žáky. I přesto byla škola opět zapojena do některých on-line vědomostních soutěží. Dobré výsledky dosáhli žáci i na olympiádách v různých předmětech, např. český jazyk – Hořáková J. (2. místo) a Kadubcová T. (6. místo), anglický jazyk – Křížanová K. (5. místo) a Kočarová V. (9. místo).

Na úplný závěr školního roku se nám podařilo uspořádat slavnostní předání Ceny Anny a Jaromíra Hlubíkových. Stalo se tak za přispění akciové společnosti Koexpro Ostrava, zejména její statutární ředitelky a předsedkyně správní rady paní Nadi Pařenicové a to částkou 25.000,- Kč na ceny pro nejlepší žáky naší školy. Odměněných žáků bylo tentokrát v důsledku zrušení soutěží opravdu poskrovnu. Kromě účastníků olympiád byli odměněni žáci s výborným prospěchem a žáci 9. třídy, kteří dlouhodobě reprezentovali školu v souboru Lipovjének.

Následující školní rok 2021/22 jsme zahájili se všemi našimi žáky ve školních lavicích. Rozhodně to nechci zaklíknout, ale výuka zatím probíhá prezenčně, jak jsme byli ještě donedávna zvyklí. Naši noví šestáci prošli adaptačním pobytem na Vápenkách, deváťáci navštívili Úřad práce v Hodoníně a děti dvou tříd z 1. stupně absolvovaly celý plavecký výcvik v Ratíškovcích a chlapci si zasporto-

zahájení školního roku

adaptační pobyt 6. třídy na Vápenkách

první výrobky v naší nové učebně dílen

výroba adventních věnečků - 4. třída

vali na florbalovém turnaji. Pokračuje i spolupráce s místní knihovnou (vedoucí paní Kománková), nižší ročníky se zde zúčastnily několika besed nad knihou. Na přelomu listopadu a prosince se opět zhoršila epidemiologická situace, v důsledku čehož jsme bohužel museli zrušit plá-

novaný vánoční jarmark i lampionový průvod. Můžeme jen doufat, že tento vývoj nabere pro nás správný směr a my budeme moci pokračovat v našich pravidelných každodenních činnostech.

Petr Galečka, ředitel školy

Cena Anny a Jaromíra Hlubíkových pro nejlepší žáky ZŠ a MŠ Jaromíra Hlubíka Lipov ve školním roce 2021

Nejlepší žáci 9. třídy:

1. Kadubcová Tereza
2. Zemánek Tobiáš
3. Hořáková Johanka

Nejlepší žáci 5. třídy:

1. Jurenová Miroslava
2. Páč Matyáš
3. Hořáková Beata

Individuální reprezentace školy

OLYMPIÁDY

Hořáková Johanka, Kadubcová Tereza, Kočařová Vanesa, Křížanová Klára

25. 1. – Olympiáda z JČ – Hodonín, okres

(9 – Hořáková Johanka – 2. místo
- Kadubcová Tereza – 6. místo)

23. 3. – Olympiáda z AJ – Hodonín, okres

(7 – Křížanová Klára – 5. místo
8 – Kočařová Vanesa – 9. místo)

*Pluje si oblaček jako ta lodička, pluje si oblaček okolo sluníčka.
Jak pluje oblaček, pluje i čas a školní rok ve školce utekl zas*

I školní rok 2020/2021 byl narušen pandemií COVIDU 19. V měsíci březnu jsme mateřskou školu museli z důvodu nařízení vlády uzavřít a mateřská škola byla znovu otevřena 10. května 2021. Děti skoro celé jaro trávil doma s rodiči, a tak, když jsme se na konci školního roku sešli ve školce, snažili jsme se, co nejvíce si to užít. Poslední týdny školního roku byly plné krásných zážitků.

V měsíci květnu jsme se zúčastnili výchovného programu „DOPRAVNÍ HŘISTĚ“, kde si děti upevňovaly znalosti o bezpečnosti v dopravním provozu. Dále jsme navštívili naši LIPOVSKOU KNIHOVNU, paní Kománková pro nás měla připravený pěkný program. Den dětí jsme oslavili KARNEVALEM. Maminky se opět velmi snažily a dětem připravily krásné, rozmanité mas-

ky a také spoustu dobrot na slavnostní stůl. Nechyběla ani cesta za pokladem. Tentokrát na nás čekal na rybníku Golmančáku krásný, zelený Vodník. Vlastně hned dva, jeden malý a druhý velký. A jak nejvíce udělat dětem radost? Přece VÝLETEM. Vydali jsme se do Hodonína do Zoologické zahrady. Bylo krásné, slunečné počasí. Zvířátka nás potěšila a cesta autobusem byla pro mnohé také velký zážitek.

V pátek 18.6.2021 jsme měli hudebně pohybový program „Dovádění se zvířátky“ a hned v pondělí 21.6.2021 nás navštívilo divadlo ABRAKA MUZIKA s představením „Pohádkový vandr“. A jak už to tak bývá, na konec roku se musíme vždy rozloučit s nastávajícími prvňáčky. Slavnost „ŠERPOVÁNÍ PRVNÁČKŮ“ jsme měli 24. června a osmi novým prvňáčkům jsme popřáli mnoho úspěchů ve škole. A na úplný konec nesmí chybět ani kouzelník. Ten nám předvedl spoustu kouzel a úspěch měl opravdu velký.

Čas utíká velmi rychle, prázdninové dny uplynuly a začal školní rok 2021/2022. V tomto školním roce dochází do mateřské školy 49 dětí. Pedagogickou činnost zajišťují 4 paní učitelky a 2 paní asistentky. Velmi jsme se těšili na tento školní rok a plánovali jsme si co všechno podnikneme. Objednali jsme si divadla, plavbu na lodi, výchovně vzdělávací program. Bohužel, děti v mateřské škole jsou letos neustále nemocné, a tak jsme zatím žádné aktivity neměli. Ale Mikuláš se ničeho nebál a přišel

se na nás podívat i v této neskutečné době. My jsme mu zazpívali, zatancovali a už teď se těšíme na příští rok. Milí občané Lipova, přeji Vám všem v této nelehké době v klidu a ve zdraví prožité svátky vánoční a do nového roku 2022 hlavně hodně zdraví, porozumění a tolerance.

Nejkrásnější v životě jsou objetí, úsměvy, polibky, kamarádi, rodina, odpočinek, láska, smích, sny... Ne proto, že jsou zdarma, ale proto, že jsou nenahraditelné.

Veronika Maňáková

Prestížní ocenění Česká hlavička

Na konci října porota českých vědců udělila prestižní ocenění Česká hlavička šesti talentovaným studentům České republiky. Jedním z nich je 19 letý Martin Kaleta z Velké nad Veličkou, který získal ocenění v kategorii zdravotnictví - Sanitas - „Život a zdraví člověka“ se svou prací: „Subarachnoidální krvácení a změny permeability hematoencefalické bariéry při zánětlivé reakci“. Martin je studentem oktávy Purkyňova gymnázia ve Strážnici a jeho snem je jít ve šlépějích dědečka MUDr. Josefa Ovečky, stát se lékařem.

Martine, k získání ocenění Česká hlavička vedla nelehká cesta. Jak to vlastně začalo?

Začalo to před více než třemi lety, kdy jsem v rámci stipendia získal možnost projít si celou nemocnici U sv. Anny v Brně se zaměřením na neurologické oddělení. Součástí byla přednáška o mrtvici v rámci projektu „Hodina biologie pro život“. Tam mi popsali, co je mrtvice, jak se projevuje a jak ji předcházet. Podrobně mě seznámili s tím, co obnáší cesta pacienta od zjištění prvního příznaku mrtvice do příjezdu do nemocnice. Tato přednáška mě tak nadchla, že mě oslovila přednášející Ing. Hana Maršálková, manažerka projektu Hobit, zda bych se na tomto projektu nechtěl podílet. S nabídkou jsem souhlasil a stal jsem se ambasadorem projektu Hobit (více na www.projekthobit.cz).

Co obnáší stát se ambasadorem tohoto projektu?

V rámci projektu Hobit se zaměřujeme na cévní mozkovou příhodu čili mrtvici. Děláme přednášky pro veřejnost, školy a seniory. Náš hlavní záměr je rozšíření povědomí o mrtvici a seznámení s jejími příznaky. Velký problém je, že spousta lidí nezná tyto příznaky. Jsou to právě laici, kteří rozhodují o osudu postiženého. První pomoc při mrtvici spočívá pouze v tom, že rozpoznáme její příznaky a okamžitě zavoláme záchrannou službu.

Jaké jsou příznaky mrtvice? Jakého příznaku si můžeme ihned všimnout?

Příznaků je hodně, ale ty nejhlavnější, které bychom měli znát všichni jsou shrnuty v metodě FAST (rychle), což je slovo složené z anglických slov:

FACE (obličej) - velmi typickým příznakem je skleslý ústní koutek.

ARM (paže, ruka) - porucha hybnosti poloviny těla je dalším příznakem. Je nutné požádat pacienta, aby předpažil ruce. Když je nedokáže udržet a jedna mu spadne, tak se jedná o mrtvici. Stejným způsobem můžeme testovat i nohy.

SPEECH (řeč) - pacient má problémy něco říct, ale také porozumět. Pacienti uvádějí, že mají pocit, že na ně mluvíme nějakým jiným jazykem. Někdy je možné si tento stav splést s opilostí. Toto v každém případě umí vyloučit zdravotnický personál záchranné služby.

Ještě zde musím zmínit poruchu vidění, kdy dochází k výpadku zorného pole. Pacienti uvádějí, že vidí mlhavě či mají drobné hvězdičky před očima.

TIME (čas) - čas je v tomto případě nejdůležitější! Jakmile příznaky rozpoznáme, ihned voláme záchranku, aby se postižený dostal co nejdříve do nemocnice. Zde je důležité říct, že

pacienta v žádném případě nesmíme vozit sami. Ne každá nemocnice je na mrtvici zařízená. Zdravotnický personál se spojí s nemocnicí, která je na to specializovaná a umí mrtvici léčit. Zde se na pacienta připraví tak, aby jeho přijetí trvalo maximálně 10 minut od příjezdu až po chirurgické zprůchodnění ucpané cévy. Příjezd pacienta v co nejkratším čase do specializované nemocnice může zachránit nejen jeho život, ale může také významně snížit následky mrtvice. Nejhorší je, když postižený či jeho okolí toto často podcení a řeknou si, že do rána počkají, že se to určitě zlepší. To už je ale pozdě a pacient se v lepším případě probudí s ochrnutou polovinou těla.

V tvé práci jsi se ale zaměřil na vzácnější typ mrtvice?

Ano, tyto příznaky, které jsem uvedl, jsou typické pro ischemickou mrtvici, kdy se uzavře tepna v mozku a dochází k odumírání části mozku, kam neproudí krev a nedochází k okysličování. Touto mrtvicí je postiženo 85 % pacientů. Já se zaměřuji na méně častou, ale o to závažnější hemoragickou mrtvici, což je krvácivá mrtvice, kdy céva praskne a dochází ke krvácení do mozku. Zde je typickým příznakem obrovská bolest hlavy. To je dáno tím, jak krev utlačuje mozek. Pacienti

uvádějí, že tak obrovskou bolest hlavy nikdy nezažili. Naším výzkumem se snažíme napomoci tomu, aby byly následky krvácení co nejmenší. Pokud můj výzkum pomůže k záchraně jediného člověka, budu nesmírně šťastný.

Letos v červnu jsi se se svou prací umístil na 4. místě ve finále celostátního kola soutěže SOČ (Středoškolská odborná činnost). Tato soutěž předcházela soutěži České hlavičky?

SOČ je soutěž pro středoškoly, kteří se chtějí zapojit do výzkumu. Zde jsem prezentoval svou práci a v krajském kole jsem se umístil na 2. místě v oblasti zdravotnictví. Postoupil jsem do celostátního kola, kde jsem získal 4. místo. Toto umístění mě nominovalo na České hlavičky v kategorii Sanitas, kde jsem byl vybrán mezi tři práce z republiky, které postoupily do užšího výběru. Následovala obhajoba mojí práce před porotou 14ti profesorů medicíny v Praze. Se svou prací jsem v kategorii Sanitas zvítězil. Česká hlavička je nejvyšší ocenění, které jsem jako student mohl získat.

Můžeš popsat náplň své práce?

Od ledna loňského roku jsem začal spolupracovat na výzkumu mozku pod vedením přednosty Anatomického ústavu Lékařské fakulty Masarykovy univerzity doc. MUDr. Marka Joukala, Ph.D.. První půlrok jsem strávil studiem neuroanatomie, abych znal správné funkce mozku, a následně pochopil jeho změny při subarachnoidálním krvácení a vzniku následných patologií. Teprve pak došlo na praktickou část, kdy jsem se přesunul na operační sály a začal dělat operace laboratorních zvířat. My jsme se zaměřili na okamžik, kdy pacient dostane krvácivou mrtvici a na průběh změn v poškozené části mozku v následujících 14 dnech. Naším záměrem je napomoci tomu, aby se následky krvácivé mrtvice snížily nebo se úplně eliminovaly. Bohužel v současné době jsou tyto následky fatální a ve většině případech končí smrtí.

Jak tento výzkum probíhal?

Po operacích následovala příprava

mozků potkanů postižených mrtvicí nejprve nabarvením speciálními protilátkami. Poté jsem je nařezal karyostatem na velmi tenké řezy a umístil na podložní sklíčka. Pod mikroskopem jsem strávil cca 90 % času analýzou vzorků mozku se zaměřením na cévy a jejich poškození. Výsledky jsme s docentem Joukalem statisticky vyhodnotili, následně jsem je zpracoval a vyvodil závěr. Tyto výsledky jsme publikovali a ve výzkumu stále pokračujeme.

Můžeš nám přiblížit vaše zjištění?

Zaměřil jsem se na prozánětlivý cytokin TNF α a zjistil jsem, že při zvýšení nitrolebního tlaku na mozek dochází k masivní expresi zánětu. K této zánětlivé reakci přitom došlo i poté, kdy jsem aplikoval místo krve umělý mozkomíšní mok. Tím pádem nám spustil zánět jen tento fyzikální faktor, který zároveň silně poškodil pro mozek naprosto zásadní hematoencefalickou bariéru, což je vlastně unikátní zjištění, protože zánět je pro mozek vždy problém. Spouští totiž řadu dalších patofyziologií, které se snažíme potlačit.

Tato činnost musí být časově velmi náročná, máš čas na své koníčky?

V první řadě musím říct, že mě výzkum mozku a myšlenka, že můžu pomoci druhým neskutečně naplňuje. Ve volném čase rád hraji tenis, sportuji, a jako myslivec miluji péči o zvěř a přírodu. Mám dva psy, se

kterými trávím hodně času. Miluji hudbu, 11let jsem chodil na klavír, od malička hraji na kytaru, s folklorem a cimbálkou jsem před lety začal jako basista, teď si čas od času zahraju s Kubíkama.

A jaké jsou tvé životní cíle a sny?

Chtěl bych pomáhat lidem, proto chci jít studovat medicínu, ve které vidím ideální skloubení výzkumu a pomoci. Hlavně bych chtěl být lékařem v klinické praxi, abych mohl přímo pomáhat lidem, ale na druhou stranu bych chtěl zůstat i v té výzkumné části, protože výzkum je právě to, co posouvá medicínu dál, to, co nám umožní zachránit mnohem více pacientů... Mám úžasnou rodinu, která mě ve všem podporuje. Mým velkým vzorem je můj dědeček Josef Ovečka, kterého jeho práce celý život baví a dělá ji moc rád. Chtěl bych být alespoň tak dobrý jako je on.

Zdroj: převzato z Velického zpravodaje – Lenka Slováková

PODĚKOVÁNÍ

Martin Kaleta byl žákem Základní a mateřské školy Jaromíra Hlubíka Lipov a členem cimbálové muziky Lipovjánku.

Rada Obce Lipov, vedení Základní a mateřské školy Jaromíra Hlubíka Lipov a rovněž i my Lipovjané k získanému ocenění blahopřejeme a přejeme mnoho úspěchů ve studiu i v osobním životě.

Ocenění našich vín v roce 2021

Společnost AGROLIP, a.s. znovu potvrdila vysokou kvalitu svých vyráběných vín, neboť získala ocenění „Velmi dobré víno“ s vínem ALIBERNET pozdní sběr ročníku 2018 na XXIII. ročníku soutěže TOP 77 vín v České republice. Další úspěch slavila naše

vína na 21. ročníku mezinárodní soutěže Víno Bojnice, kde bylo RULANDSKÉ BÍLÉ pozdní sběr 2020 oceněno zlatou medailí a SOLARIS 2020 spolu se SOUVIGNIER GRIS pozdní sběr 2020 medailí stříbrnou.

L.Žák

Mezinárodní myslivecká výstava Natura Viva

Na mezinárodní mysliveckou výstavu Natura Viva, která se konala v Lysé nad Labem 8. – 12. 9. 2021, jsme přispěli vystavením význačných trofejí z naší lipovské honitby, a to konkrétně trofejí lišky obecné, lovce Ladislava Kolacie, která byla ohodnocena 25,34 body CIC, což je zlatá medaile. Dále trofejemi srnce obecného sraženého vlakem, který měl 134,78 bodů CIC, tedy také zlatou medaili, srnce lovce

Františka Čerešňáka s bodovou hodnotou 123,25 CIC, tedy stříbrnou medaili, stříbrného srnce lovce Daniela Karáska s bodovou hodnotou 121,85 CIC a nakonec trofejí daňka skvrnitého, lovce Ludka Žáka, kterého hodnotitelská komise obodovala 171,87 body CIC, což je také medaile stříbrná.

L.Žák

Myslivecký spolek „KAMENICA“ Lipov

Pro velmi pozitivní ohlasy ze strany občanů zorganizovali myslivci v letošním roce společenskou akci spojenou s ochutnávkou zvěřinových specialit v areálu lipovské myslivny ve dvou termínech, a to dne 3. června a 28. srpna. Letní odpoledne si užily i děti, pro které byl opět k dispozici velký

skákací hrad a mnohé soutěže. Večerním losováním výherců, nejen zvěřinové tomboly, pak příjemné večery vyvrcholily. Lipovští myslivci tímto děkují všem spoluobčanům, kteří na tuto akci přišli a věří, že se i příště opět sejdem.

L.Žák

SDH Lipov - pomoc po tornádu v Mikulčicích

Dne 26. 6. 2021 jsme byli operačním střediskem v Brně požádáni o pomoc při likvidaci následků ničivého tornáda v obcích na Hodonínsku. V neděli 27.6. brzo ráno jsme naložili potřebné nářadí, zásoby a v družstvu o počtu devíti členů vyrazili. Po krátkém občerstvení na benzínce jsme před sedmou hodinou ranní dorazili do Mikulčic. Při příjezdu na místo zásahu nikdo nemohl uvěřit svým očím. Každý viděl záběry z médií, ale ve skutečnosti všechno vypadalo mnohem hůř. Nikdo z nás nic podobného ještě neviděl. Jako by tudy prošla válečná fronta. Rozsah katastrofy byl obrovský a kam oko dohlédlo, všude jen spoušť. Po ohlášení na štábu, který byl zřízen v místním

kulturním domě, který zůstal relativně nepoškozen, jsme dostali přidělenou ulici, ve které jsme měli provádět likvidační práce. Z důvodu špatné orientace, celkového chaosu a prakticky žádné koordinace v terénu jsme zajeli o ulici vedle, to však jak se ukázalo, nemělo na naši činnost vůbec žádný vliv. Zastavili jsme u domu, ze kterého moc nezbylo a kde ještě nikdo nebyl, ale paradoxně o to víc práce tu bylo pro nás. Vzápětí se objevil majitel domu, jistý pan Belka. Tento pán, který se živil jako restaurátor a teprve nedávno dokončil práci na vyhořelé chatě Libušín na Pustevnách, teď přišel o dům vlastní. Protože dům byl určen k demolici, bylo potřeba rozebrat torzo střechy

a celkově ho vyklidit, aby zůstalo jen zdivo. Začalo se od střechy. Jedna skupina rozřezávala zbylé trámy a s ostatním materiálem se všechno házelo na zem. Druhá skupina všechn materiál nakládala na kontejner, který všechno odvázel na provizorní skládku za vesnici. Jak se ukázalo, bylo velmi důležité si sehnat vlastní kontejner, protože nikdo nám žádný nepřidělil, naštěstí tu bylo hodně dobrovolníků z řad stavebních firem a autodopravců, tak jsme si hned ráno jeden „stopli“ a celý den už jezdil jen pro nás. V jedné z místností jsme objevili klavír. Pan domácí už se s ním rozloučil, protože byl velmi těžký a dveřmi ho nebylo možné vynést. Bezúspěšně se o to pokoušel oknem

cesta na oběd

na hřbitově

nakládka na kontejner

práce na střeše

společné foto s majitelem u zbytků jeho domu

úklid na zahradě

se skupinou policistů. A pak jsme přišli my a klavír byl venku. Pan Belka na něj ještě na ulici zahrál za velkého zájmu přihlížejících, včetně polské televize. V průběhu dne se k nám přidalo ještě několik dobrovolníků z Čech, kteří s námi vydrželi po zbytek dne. Prakticky neustále chodili okolo nějací lidé a nabízeli pomoc. To se týkalo rovněž občerstvení. Každou chvíli někdo projel a nabízel jídlo, pití, energetické nápoje, ovoce atd. Solidarita lidí i firem byla obrovská, každý se snažil nějak pomoci. Na štábu v kulturním domě postupně vznikl sklad nejrůznějších věcí a materiálu, který mohl být nějak užitečný. Člověk si připadal jako v nějakém hobbymarketu, jenom s tím rozdílem, že každý si mohl vzít co potřeboval. Rovněž se zde i vařilo, a tak všichni pomáhající sem chodili na obědy. U pana Belky jsme vydrželi až do odpoledne, potom jsme se přesunuli na

hřbitov, kde jsme likvidovali rozřezané kmeny popadaných stromů. Poté jsme odklidili ještě pár menších hromad na jiných místech a v pozdních odpoledních hodinách jsme práce ukončili. Všichni jsme toho měli plné zuby, protože nejen namáhavá fyzická práce, ale zničující bylo i velké horko. Domů jsme se vrátili po 18. hodině večer.

V souvislosti s tornádem byli naši členové na výjezdu ještě o tři dny později v Hodoníně, zde se však jednalo spíše o logistickou podporu.

Výbor SDH Lipov se rozhodl, že podpoří pana Belku částkou 10 000,-Kč. Tato byla odeslána hned v následujícím týdnu na jeho soukromý účet.

Výjezdy JSDH LIPOV 2021

1. 27.3. VESELÍ NAD MORAVOU – POŽÁR (požár pergoly a stěny)
2. 10.6. VNOROVY – POŽÁR (požár

pneumatik a balíků slámy)

3. 12.6. VELKÁ NAD VELIČKOU – POŽÁR (požár kuchyňské linky)
4. 27.6. MIKULČICE – TECHNICKÁ POMOC (tornádo)
5. 30.6. HODONÍN – TECHNICKÁ POMOC (tornádo)
6. 17.7. VELKÁ NAD VELIČKOU – POŽÁR (požár obložení motorového vlaku)
7. 28.7. ŽERAVINY – POŽÁR (požár vzrostlého pole od kombajnu)
8. 14.8. LIPOV – TECHNICKÁ POMOC (likvidace obtížného hmyzu)
9. 24.8. LIPOV – TECHNICKÁ POMOC (likvidace obtížného hmyzu)
10. 20.9. LIPOV – TECHNICKÁ POMOC (likvidace obtížného hmyzu)
11. 6.10. BZENEC – POŽÁR (požár lesa)
12. 15.10. KUŽELOV – POŽÁR (požár skládky)

*Za SDH Lipov
Aleš Maňák*

Spolek zdravotně postižených občanů Lipov

Vážení a milí, nastal adventní čas – nádherný čas rozjímání, radosti a ohlédnutí za uplynulým rokem. Ten letošní se nesl opět ve znamení „covidových“ opatření, která znemožnila konání mnoha plánovaných akcí.

I přesto se členové Spolku zdravotně postižených občanů z Lipova sešli dne 21. července na výročním setkání, které se konalo v sále Sokolovny. Toto setkání bylo volební. Po letech bylo nutné opět zvolit členy výboru Základní organizace v Lipově a změnu názvu organizace, která byla ze SVAZU zdravotně postižených občanů přejmenovaná na Spolek zdravotně postižených občanů. Do výboru Spolku zdravotně postižených občanů byly jednohlasně znovu zvoleny členky: paní FROLKOVÁ Ludmila, paní JEGLOVÁ Ludmila, paní KOLACIOVÁ Růžena, paní KOSTELANSKÁ Božena, paní KUČEROVÁ Marie, paní ŽIŠKOVÁ Marie a novým členem paní ŠANTAVÁ Dagmar. Dále pak byly nově zvoleny členky KONTROLNÍ komise spolku: paní POTĚŠILOVÁ Božena, paní KUČEROVÁ Jiřina a paní SEDLÁŘOVÁ Jiřina. Výbor pak předsedkyní spolku zvolil paní ŠANTAVOU Dagmar.

Ráda bych věnovala vzpomínku panu Františku DANČÍKOVÍ, který v podstatě Svaz zdravotně postižených občanů v Lipově založil a dlouhá léta vedl. Troufám si tvrdit, že práce pana Dančíka je nenahraditelná. Byl člověkem, který nezištně mnoha lidem poradil a pomohl, člověkem, kterého si každý člen tohoto společenství vážil. Nezbyvá, než alespoň tichou vzpomínkou si tohoto člověka znovu připomenout a s obdivem a úctou se sklonit.

Obrovské poděkování patří všem členkám výboru Spolku zdravotně postižených. Jsou to neuvěřitelně skromné a po-

ctivé „BABY“, které nepokazí žádnou legraci, které věnují mnoho svého volného času a práce organizaci různých aktivit našeho spolku.

Byť byl i tento rok omezen „covidem“, podařilo se nám mimo výročního setkání uskutečnit 7. srpna zájezd na Svatý Hostýn. Tento zájezd je lidmi velmi žádaný, což dokázala vysoká účast zájemců. 17. října se pak vydal zájezd do Městského divadla ve Zlíně na představení NOC NA KARLŠTEJNĚ. Velmi nás potěšil tak velký zájem lidí různého věkového složení. Mrzí nás, že vánoční setkání členů jsme museli, s přihlédnutím ke stávajícím epidemiologickým opatřením, zrušit. Snad se nám na jaře znovu otevrou dvířka ke společnému setkávání a bude možné stanovit náhradní termín.

Závěrem patří velké poděkování panu starostovi Ladislavu ČEREŠŇÁKOVÍ za obrovskou a nezištnou pomoc při řešení legislativních záležitostí našeho spolku a všem zaměstnancům Obecního úřadu v Lipově.

Jménem výboru Spolku zdravotně postižených občanů v Lipově přeji Vám všem krásné, klidné a štěstím opředené svátky vánoční.

Šantavá Dagmar

Ráda bych ještě využila této možnosti - přiložit seznam „rekondičních“ pobyků pro členy (a jejich rodinné příslušníky) Spolku zdravotně postižených občanů v Lipově. Tyto rekondiční pobyty jsou pořádány pod záštitou okresního výboru Spolku zdravotně postižených občanů. V příloze naleznete i telefonní číslo, na kterém získáte bližší informace, případně si pobyt můžete zarezervovat a domluvit podmínky dalšího postupu.

**Spolek zdravotně postižených občanů
Spolkový výbor Hodonín**

**Na rok 2022 připravuje Spolkový výbor SZPO
následující rekondiční a ozdravné pobyty**

V tuzemsku jsou to následující pobyty

23.5. – 30.5.2022 Františkove Lázně, hotel Zátíší **cena 7 500,- Kč**
Pobyťová rekondice, plná penze, výlety po okolí.. Ubytování ve dvoulůžkových pokojích s koupelnou, bezplatným Wi-Fi a TV.

20.6. – 26.6.2022 Morávka, hotel U přehrady **cena 5 400,- Kč**
Hotel leží v blízkosti u přehrady Morávka v nadmořské výšce 528 metrů v panenské přírodě Beskyd. Jedná se o pobyťovou rekondici, plná penze, výlety po okolí. Ubytování ve dvoulůžkových pokojích.

10.7. – 16.7.2022 Veselí n. Lužnicí, hotel Lucia **cena 6 800,- Kč**
Ubytování ve dvoulůžkových pokojích, jež mají všechny svůj vlastní balkón, popř. terasu. Je možnost vstupu do wellness centra v hotelu. Jedná se o pobyťovou rekondici s výlety do okolí.

31.7. – 5.8.2022 Sezimovo Ústí, hotel MAS **cena 6 600,- Kč**
Lázeňský pobyt, ubytování ve dvojlůžkových pokojích, plná penze, 4 procedury, 2x společenský večer, bingo, bowling, půldenní výlet do Tábora, možnost zakoupení výletů do okolí

V zahraničí se jedná o následující pobyty

15.8.-20.8.2022 Trenčianské Teplice, hotel PAX **cena 9 000,- Kč**
V ceně: doprava, vstupní lékařská prohlídka, 2 procedury denně (celkem 10), plná penze formou bufetu, 1x denně vstup do venkovního bazénu Grand
Dvoulůžkové pokoje mají klimatizaci, koupelnu, telefon, televizi, rádio a Wi-Fi.

3.9. - 10.9.2022 Turecko, Side – hotel Sunberk **cena 15 100,- Kč**
Komorní a dobře udržovaný hotel se nachází v zahradě, v klidné oblasti. Veřejná písčitá pláž s pozvolným vstupem do moře se nachází cca 200 m od hotelu. Doprava z Hodonína na letiště a zpět, stravování All INCLUSIVE (snídaně, obědy, večere, svačiny formou bufetu, alkoholické i nealkoholické nápoje), pojištění.

Jednodenní zájezdy :

21.4.2022 Mor. Krumlov - Slovanská epopej **cena 400,- Kč**

Veškeré pobyty budou organizovány dle v tu dobu platných aktuálních epidemičických nařízení.

Bližší informace osobně každou středu v době od 9,00 do 12,00 hodin (samozřejmě mimo nouzový stav) na Palackého ulici č.14 v Hodoníně nebo telefonicky ve stejnou dobu na číse 518 352 544, 727 860 475, email SVSZPO@seznam.cz.

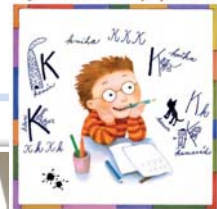
Přihlášky na výše uvedené rekondiční pobyty budou přijímány od 5. ledna 2022 pouze písenně a se zálohou 2000 Kč (u leteckého zájezdu 3 000 Kč) do vyčerpání kapacity.

Ing. Petr Kokeš – předseda SV SZPO

Marie Černá - pokladní

Okénko do knihovny

Už jsem četl - kniha pro prvňáčka

Letošní rok pro naši knihovnu nezačal vůbec růžově. Kvůli vládním opatřením bylo možné půjčování knih pouze přes výdejní okénko. To ale čtenáře neodradilo. Ti nejodvážnější se k výdejnímu okénku nejednou vydali. Ostatní spíše raději vraceli vypůjčené knihy do boxu před vchodem do knihovny, odkud si také vyhledávali knihy, které tam na ně po předchozí telefonické či e-mailové domluvě čekaly. Naštěstí jde technologie stále kupředu a milovníkům četby je k dispozici také on-line katalog na stránkách knihovny (www.knihovnalipov.webk.cz), kde je možné zjistit, zda je ta či ona kniha v Lipově k dostání. A protože bychom pro své čtenáře udělali vše, co jim na očích vyčuhujících zpod respirátoru vidíme, poskytujeme ještě stále také donášku knih domů pro seniory s omezenou pohyblivostí (domluva na tel. čísle knihovny 724168205). V současné době obsahuje knihovní fond 6851 svazků a každý rok je obohacován o nové tituly. Velké poděkování patří firmě Kordárna plus a.s., která podpořila nákup nových knih částkou 10.000,-Kč a Obci Lipov, která vyčlenila ze svého rozpočtu částku 20.000,-Kč na nákup knih, časopisů (Květy, Bílé Karpaty, Malovaný kraj) a také stolních her (Ubongo, Co to čmáráš?, Bobří banda, IQ Fit, aj.), které vám rádi zapůjčíme. Vystřídat ob-

Projekt - S knížkou do života

Pasování prvňáčků na čtenáře

Adventní čtení se zdobením perníkové chaloupky

Hravé odpoledne v knihovně

čas knihu za společenskou hru ocení mladší i starší generace, které se tak mohou sejit při zábavné aktivitě.

V letošním roce se knihovna také zapojila do tří zajímavých projektů, finančně podpořených Svazem knihovníků a informačních pracovníků ČR. První projekt se slibným názvem a myšlenkou - S knížkou do života (Bookstart) se uskutečnil v červnu a byl určen pro nejmenší děti a jejich rodiče. Ve spolupráci s dětským klubem Budulíněk proběhlo v knihovně Hravé odpoledne, kde si děti s maminkami prohlédly knížky pro nejmenší čtenáře, poslechly si příběh z knihy Nejkrásnější místo na světě od Petra Horáčka a na závěr dostaly motivační sady k dalšímu čtení. Věříme, že z dětí vyrostou zvědaví čtenáři

a čtenářky a do knihovny se budou vracet častěji.

Druhý projekt s názvem Už jsem čtenář, knížka pro prvňáčka byl určen pro žáky 1. třídy. Na konci školního roku přišli prvňáčci s paní učitelkou Mgr. Martinou Nemčecovou do knihovny ukázat, jak se naučili číst. Všechny děti to zvládly na jedničku, proto mohly být pasovány na čtenáře a domů si mohly odnést knížku První školní výlet od Michaely Fišerové.

Třetí projekt nazván Trénování paměti a čtení se skládal ze dvou částí. První část byla určena všem, kteří si chtěli zlepšit paměť, soustředění, kreativitu, slovní zásobu, aj. Lekce probíhaly v říjnu a listopadu na Sokolovně v Lipově a staly se příjemnou společenskou aktivitou. Certifikovaný lektor

paměti Mgr. Zdeněk Gloz, který lekce vedl, přislíbil spolupráci i v příštím roce. Druhá část projektu byla určena pro děti a měla název Adventní čtení se zdobením perníkové chaloupky. Proběhla v knihovně první adventní týden v době, kdy probíhá ve všech knihovnách v České republice Den pro dětskou knihu. Děti si v knihovně, jak už název napovídá, nazdobily perníkovou chaloupku, zaposlouchaly se do čtení z knihy Hvězdy pro duši od Bruna Ferrera a prohlédly si nové knihy zakoupené do knihovny.

Na akce knihovny jste všichni srdečně zváni i v příštím roce! Preji Vám pokojné Vánoce, pevné zdraví, hodně lásky a přečtených knih v novém roce.

Magdaléna Kománková, knihovnice

Lovci perel

Čtení jako zábava

Hra Lovci perel probíhá v Obecní knihovně v Lipově již šestým rokem, je stále oblíbená a zapojují se do ní další mladí čtenáři. Jedná se o celoroční projekt, který motivuje k četbě knížek, objevování příběhů a prožívání dobrodružství. Především je však atraktivním trávením volného času a zábavou pro děti. Cílem je přečíst knihu a odpovědět na otázky související s jejím obsahem, což podporuje čtení s porozuměním. Za každou knihu a správně zodpovězené otázky k ní získává čtenář perlu a tvoří tak náhrdelník. V roce 2020 se soutěže zúčastnilo 40 dětí a přečetly celkem 263 knih. Do soutěže se mohou také zapojit mladší děti, s pomocí rodičů, prarodičů nebo starších sourozenců, kteří jim knihy předčítají. Každý, kdo se do čtení zapojí, vyhrává, bez ohledu na to, kolik perel získá. Čtení se stává radostí a odměnou samo o sobě. V lednu startuje další ročník soutěže, ale připojit se můžete kdykoliv během roku!

Výsledky 5. ročníku soutěže Lovci perel za rok 2020

Mladší děti: předškoláci – 3. třída

1. místo: Michaela Slováková 20 perel
2. místo: Jan a Alžběta Melichárkovi 19 perel
3. místo: Jan Uříčář 13 perel

Starší děti: 4. – 9. třída

1. místo: Ivana Slováková 41 perel
2. místo: Benjamín Kománek 40 perel
3. místo: Adéla Kopecká 11 perel

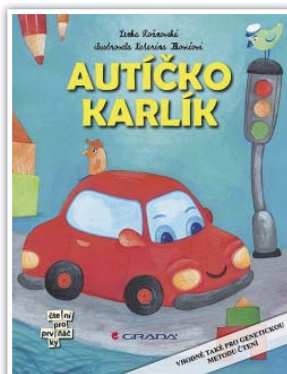
Z pera mladých čtenářů

Autíčko Karlík

Napsala: Lenka Rožnovská

Je to příběh o červeném autíčku, které se jmenuje Karlík. Vybral si ho Ondra v obchodě. Karlík není jen tak ledajaké autíčko. Chce umět všechno, co Ondra. Zažívají spolu různé dobrodružství. Nejvíce se mi na knížce líbilo jejich kamarádství.

Erik Karásek

F jako Fík

Napsala: Ivona Březinová

Kája a jeho kamarádi hlídají paní Novákové želvičky. Novákové si ale pořídí nové zvíře – leguána. Dají mu jméno Fík. Děti se ho ze začátku bojí, ale pak se s ním skamarádí. Jednoho dne se Fík ztratí a děti se ho vydají hledat. Najdou ho na střeše domu paní Novákové.

Kačenka Jagošová

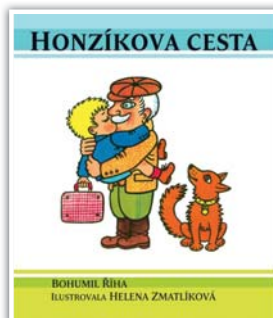

Honzíkova cesta

Napsal: Bohumil Říha

Kniha je o malém chlapci Honzíkovi. Ten jede sám vlakem na prázdniny do Koníkovic. Tady bydlí Honzíkova babička s dědečkem. Na prázdninách zažívá Honzík různá dobrodružství.

Barbora Zubíková

Kouzelná třída

Napsala: Zuzana Pospíšilová

Do třídy plné zlobivých dětí přijde kouzelná učitelka Jasmína Bílá. Všichni se polepší a mají hezké známky.

Štěpán Jagoš

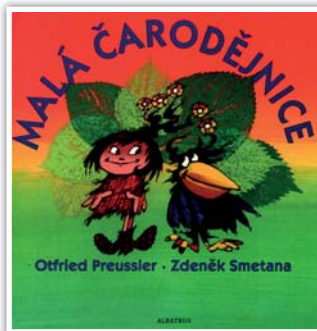

Malá čarodějnice

Napsal: Otfried Preussler

Příběh vypráví o malé čarodějnici, která bydlí hluboko v lese s havranem Abraxasem. Většinu času tráví nad kouzelnickou knihou a učí se čarovat, aby se stala správnou čarodějnici. Abraxas dohlíží na malou čarodějnici, aby nedělala moc hloupostí. Ale pokaždé ji neuhlídá. Nakonec se malá čarodějnice naučí kouzlit a vyzraje nad všemi čarodějnicemi. Kniha se mi líbila, protože byla legrační a zasmála jsem se u ní.

Michaela Slováková

O hajném Robátkovi a jelenu Větrníkovi

Napsal: Václav Čtvrtek

Hajný Robátko byl spravedlivý Myslivec. Jelen Větrník byl hodný, jeho paroží mělo na šestatřicet výhonů. Robátko si v novém lese postavil hájovnu z neoloupaných trámů, kde šťastně žil s Josefkou. Jejich přátelé: Bažantí slepice Hubertka, medvěd Hromburác, liška Metýnka, vodník Bonifác, divoké prase Karbous, zajíc maršálek Šuchaj. Zlý Pán Kotrč a jeho pes Heršpic stíhají plány proti hajnému Robátkovi.

Jan Uříčář

Anička na řece

Napsala: Ivana Peroutková

Začínají letní prázdniny. Anička se svými kamarádkami Ditou, Juljou a Katkou dostanou báječný nápad, strávit týden na řece Lužnici. A tak začnou přípravy, sbalí si spacáky, ešusy a další věci na kempování. Se strýcem Aloisem a tetou Žofií se autem a 2 kánoemi vydají směr jižní Čechy do kempu Magdalena. Zažijí noc pod širákem, výlet do Třeboně s prohlídkou věže a bahenní koupání v rybníku Svět. Při sjíždění řeky musí sjet nebezpeč-

ný jez, při kterém se Anička s kánoí převrátí do vody. A posledním dobrodružstvím je plavba městem Veselí nad Lužnicí, při které navštíví místní kravín a koupí si čerstvé mléko.

Elena Bělinová

Sněhová víla – vánoční pohádka

Napsala: Daniela Krolupperová

V této knize je hlavní postavou sněhová víla Apolenka. Jednoho dne sáhla do sněhu a najednou jí byla zima, protože sníh byl začarovaný čertem. Pomůže jí jenom petrklíč. Ve dveřích kostela ji našel chlapec jménem Petr Klíč a kletba se zlomila. Poučení - máme si všimnout maličkostí...

Adam Sedlář

Nové knihy v knihovně

Naučná literatura

P. Kolář: Posilování stresem (Cesta k odolnosti)
K. Hladká: Sestry
J. Hábl: Na charakteru záleží (Je možné naučit dobrou?)
M. Werl: Křesťan a homeopatie
S. Sedláková: Záda, která cvičí, nebolí
E. Veberová: Encyklopedie pro předškoláky
A. Elsnerová: Zpívanky 2 (Interaktivní mluvící kniha)
T. Gordon: Výchova bez poražených
J. Beránek: Odvaha ke svobodě
A. Solženicyn: Souostroví Gulag

Krásná literatura

V. Vondruška: Manželské zrcadlo
V. Vondruška: Královražda na Křivoklátě
V. Vondruška: Křišťálový klíč IV. Hejnické pastorále
R. Bryndza: Propast smrti
L. Kepler: Zrcadlový muž
K. Lednická: Šikmý kostel 2. díl
J. Formánek: Kniha o tichu
V. Javoříková: Požár na obzoru
Jojo Moyesová: Jako hvězdy v temné noci
M. Eben: Myšlenky za volantem
A. Valognes: Snachy za všechny prachy
A. Mornštajnová: Listopád
K. Janečková: Francouzský manžel
H. Morris: Tři sestry (od autorky Tatér z Osvětimi)
M. Klevisová: Prokletý kraj

Jo Nesbo: Žárlivost
P. Swist: Žhavé léto
L. Zibura: Prázdniny v Česku
R. Třeštíková: Tajemství
P. Horáková: Srdce Evropy

Literatura pro děti

V. Matocha: Prašina 3 (Bílá komnata)
I. Březinová: Teta to plete
M. Starý: Když roboti brebentí
K. Smolíková: S Komenským do komiksu
J. Kenney: Deník malého poseroutky (Samá voda)
P. St. John: Poklady pod sněhem
K. Pondělíčková: Co musejí morčata
Z. Pospíšilová: Svět plný hádanek
H. Patersová: Koťátko Cesmína

Z Kamčatky do Dušanbe

V listopadu jsme v Obecní knihovně v Lipově přivítali cestovatele a fotografa Martina Bitmana, který nám vyprávěl a promítal fotografie z expedice Z Kamčatky do Dušanbe. Usměvavý mladý muž nám tak zajímavě líčil své zážitky, že jsme na chvíli, spolu s ním, byli na cestách ...

Jak dlouho trvala expedice Z Kamčatky do Dušanbe?

Na expedici jsem se vydal 3.7.2018 a zpět se vrátil 9.9.2018, celkem tedy 71 dní.

Které země jste při této expedici navštívil? Kde se Vám nejvíce líbilo?

Rusko, Mongolsko, Čínu, Kazachstán, Kyrgyzstán a Tádžikistán.

Každá země je jiná a každá má své kouzlo. Pokud bych však místo, kde se mně nejvíce líbilo, bral podle toho, kam bych se rád znovu vrátil, tak by to bylo Rusko (Kamčatka), Mongolsko (Altaj), Tádžikistán (Pamír).

Co jste zažil na Kamčatce?

Jen o Kamčatce bych mohl povídat hodiny a hodiny. Překrásná nedotčená příroda, úžasní lidé. Mmj. jsme tu podnikli dva dlouhé a náročné přechody v národních parcích Kluchevskay a Nalychevo. První z treků jsme po návratu nazvali „Mezi komáry a medvědy“, což vystihuje přesně to, co jsme tu zažili. Zatímco putujeme zcela osamoceni dle azimutu (turistické mapy tu neexistují) cestou neces-

tou, brodíme se bahnem a ledovcovou řekou, opatrně našlapujeme na ledovcové kry klenoucí se přes desítky metrů hluboké kaňony, kolem nás létá tisíce komárů. Nákrčník, rukavice, čepice, šála, bunda – pro komáry žádná překážka. Když je konečně večer a myslíme si, že máme na pár hodin klid, slyšíme funění, čmouchání a pohyb. Ke stanu přichází medvěd.

Jak žijí lidé v Mongolsku? Ochutnal jste místní speciality?

Velice skromně. Drtivá většina obyvatel žije v hlavním městě, pouze pár set tisíc jich je roztroušeno po zbytku země – velké asi jako tři Francie. Hustota obyvatel je 0,5 na 1 km². Typickým mongolským příbytkem jsou tzv. jurty

– kruhová stavení. Zajímavostí navíc je, že jsou velikostní rozdíly mezi jurtami etnických skupin Kazachů a Mongolů. Mongolská kuchyně je založena na masných a mléčných výrobcích – ochutnal jsem nejrůznější druhy domácích jogurtů, másla, sýrů, kumys nebo beraní maso. Na rozdíl od našich evropských měřítek je největší delikatesou tučné šlachovité maso.

Na kterou nejvyšší horu jste při této cestě vylezli?

Malchin peak (4050 m n.m.) Leží nedaleko trojmezí Číny, Ruska a Mongolska a je pátou nejvyšší horou Mongolska a celého pohoří Altaj.

Máte i nějaké negativní zážitky?

Na zmiňované cestě to asi byly hraniční přechody s Čínou, respektive její policejní check – pointy. Šikana, buzerace, hodinová čekání. Vše znovu a znovu, každých padesát kilometrů cesty. Na pomyslném žebříčku to řadím dokonce výše, než setkání s medvědem kamčatským.

Cestujete sám? Máte nějaká pravidla, podle kterých se řídíte?

Snážím se cestovat v malé skupině cca 2-4 lidí. Jen tak se dostanete co nejbližší k místním obyvatelům a zároveň se snáze vejdete do dopravních prostředků. Párkrát jsem cestoval i sám, ale chybí mně u toho jedna důležitá věc – sdílení zážitků. Sdílený smutek je poloviční, sdílená radost dvojnásobná.

Spolucestovatele sháním různě. Nejčastěji přes cestovatelský server Hedvábná stezka prostřednictvím inzerátu, občas mně nějaký kamarád dohodí svého kamaráda/kamarádku, jindy někoho z kamarádů nadchnu k cestě sám a v neposlední řadě samozřejmě se svou manželkou.

Cestujete nejraději po zemi, s batohem na zádech. Co všechno si v batohu nesete?

Ano, cestování po zemi je pro mě to nejkrásnější. Teprve při pozemní cestě si uvědomíte ty obrovské vzdálenosti, kulturní i přírodní odlišnosti. A navíc, cíl není Kamčatka, Mongolsko ani Rusko. Cesta je cíl.

Martin Bitman, Pamír, Tadžikistán

Velká čtyřka - NP Kluchevskaya, Rusko

Výhled z Malchin peak (4050m.n.m.) Mongolsko

Vybavení jsem ladil několik let a víceméně je stejné, ať jedu na týden či na půl roku, na sever či na jih. Pro zájemce jsem umístil osvědčený seznam věcí na svůj web – najdete zde jak vybavení samotné, tak doporučený obsah cestovatelské lékárničky.

Expedice Z Kamčatky do Dušanbe nebyla Vaše první cesta. Kolik expedic jste již podnikli?

Od roku 2007 jsem podnikl 17 velkých expedic do více než padesáti zemí a navštívil odlehlá, nepopulární a často nebezpečná místa světa - mmj. Sýrii, Line of control, Sarezské jezero, Pamir highway, Aralské moře, Kamčatku, Kavkaz, Syrsko-Iráckou hranici, provincii Baluchistán, Pákistán, afghánskou hranici nebo indický stát Jammu a Kashmir. Na svých expedicích jsem podnikl nespočetné množství treků s pětadvacetikilovým batohem na zádech do výšek přes pět tisíc metrů nad mořem. To vše bez nosičů, agentur nebo průvodců.

Deset let cestování ze čtrnácti se mně snad podařilo zachytit ve fotografické knize Deset let na cestách. (Pro zájemce je seznam cest i odkaz na knihu na webu).

Pokud nejste na cestách, vyskytujete se v Praze. Jak jste se ocitnul v Lipově?

Z Lipova pochází má úžasná manželka. Byť přes rok žijeme s našim malým prckem v Praze, Moravu pravidelně navštěvujeme. Zamiloval jsem si ne-

Zaroshkul lake - Pamír, Tádžikistán

jen svou manželku, ale i celý Lipov ☺. Manželku (ne Lipov☺) obdivuji za to, že mě nejen bere takového, jaký jsem, ale ochotně mě následuje kamkoliv po světě. O tom, že je to žena odvážná svědčí fakt, že se nebojí ani mezi medvědy, ani mezi „teroristy“. (Pozn. Spousta lidí si myslí, že Pákistán, Irán, Tádžikistán apod. jsou země plné teroristů).

Kdo Vás přivedl k cestování?

K cestování mě přivedli rodiče, se kterými jsem procestoval nejrůznější země Evropy. Jako teenager jsem snil o velkých cestách, ale dlouho neměl odvalu udělat první krok. Teprve vážná nemoc mě nakopla k činům a i díky babiččině mottu „Dej každému dni příležitost, aby se stal tím nejkrás-

nějším dnem v tvém životě.“ (Mark Twain) jsem si začal své sny plnit.

Jaké máte plány do budoucna? Kam byste se rád podíval?

Cestovatelských plánů je celá řada a asi by se Vám sem seznam nevešel ☺. Tak alespoň pár. Rád bych se podíval do Jižní Ameriky – zejména do horských států Peru, Chile, Bolívie. Chtěl bych dojet z Prahy po zemi na Kilimandžáro, procestovat Austrálii, Kanadu, navštívit Bhután, znovu se vrátit do Pákistánu za několika vysokohorskými treky, vyrazit do Grónska, na Sibiř, poznat ruskou část Altaje, Ural a střední Afriku.

Děkuji za rozhovor a budeme se těšit na další povídání z Vašich cest.

Magdaléna Kománková

12. ročník Lipovské desítky

V sobotu 21.8.2021 se konal již 12.ročník Lipovské desítky. Pořadatelem závodu byla již podruhé Obec Lipov. Počasí při závodě letos vyšlo na výbornou.

Závody a účast na nich je v posledních dvou letech ovlivněna covidovými opatřeními, takže účast na závodech je pomalu poloviční oproti roku 2019. Důležité je však, že alespoň takto se závody můžou pořádat.

Ti co do Lipova přijeli, tak určitě nelitovali. Nakonec ve všech kategoriích běhalo 165 startujících, tedy o dva méně než v předchozím roce, z toho 82 závodníků v hlavní kategorii a 83 závodníků v dětských a mládežnických kategoriích.

Běhaly se tradiční okruhy obcí, ženské kategorie a M 70 absolvovaly 2 okruhy, tzn. 4,3 km, ostatní mužské kategorie si daly pět okruhů, tzn. 10 km.

V ženách vyhrála Iveta Kluknavská, která mimochodem letos zvládla i porodit holčičku a jejím partnerem je lipovský běžec Dušan Tomčal, v čase 17:37 před veteránkou nad 35 let Janou Kadlecovou – 17:42 a další veteránkou nad 45 let Mirkou Získovou – 17:45. Tento kratší závod na 4,3 km vyhrál v absolutním pořadí vítěz v kat. M 70 Lubomír Bartál v čase 16:52.

Podle předpokladů mužskou desítku ovládl tradiční účastnický favorit a od letoška již veterán nad 40 let Lukáš Ku-

čera – 33:23. Druhý Lukáš Šoural za ním zaostal o více než 2 minuty – 35:31 a třetí skončil Lukáš Kucur v čase 35:39. Z lipovských závodníků doběhl v běhu na 10 km nejlépe Dušan Tomčal ve výborném čase 37:24, který zároveň obsadil výborné 3. místo v kategorii M 40 a celkově 5. místo v absolutním pořadí.

Lipov velmi dobře reprezentovala i Pavla Hejlková, která běžela ženskou trať v čase 23:36 a umístila se na 6. příčce v kategorii Ž 35 a na 27. příčce v absolutním pořadí.

V závodě dále běželo 17 závodníků z Lipova v dětských

a mládežnických kategoriích. Bohužel o 7 méně než loni, takže doufáme, že se účast lipovských mladých běžců v příštím roce zlepší. Jejich umístění a časy jsou v níže uvedené tabulce.

Nejlépe si vedl Martin Šantavý v kategorii „nejmladší kluci 2016-2020“, který skončil na 1. místě. Na 2. místě skončil Michal Miškeřík v kategorii juniorů a 3. místo obsadili Jáchym Hejlek v kategorii dorostenců, Kamila Tomčalová v kategorii juniorek a Elena Ľorková v kategorii „nejmladší holky 2016-2020“.

pořadí v kateg.	příjmení a jméno	kategorie (rok narození)	délka tratě	čas
5	Fuchsová Sofie	Mladší žákyně (2008-2009)	500 m	1:51
5	Karásek Erik	Ml.přípravka - Kluci (2012-2013)	300 m	1:08
7	Fryc Karel	Ml.přípravka - Kluci (2012-2013)	300 m	1:09
4	Hejlek Jáchym	Přípravka - Kluci (2010-2011)	500 m	1:54
6	Vu Bau Anh	Mladší Holky (2014-2015)	200 m	0:57
3	Ľorková Elena	nejmladší Holky (2016-2020)	70 m	0:18
6	Šantavá Kristýna	nejmladší Holky (2016-2020)	70 m	0:33
7	Vu Anh Ngoc	nejmladší Holky (2016-2020)	70 m	0:35
1	Šantavý Martin	nejmladší Kluci (2016-2020)	70 m	0:16
5	Nagy Dominik	nejmladší Kluci (2016-2020)	70 m	0:21
6	Trýska Michal	nejmladší Kluci (2016-2020)	70 m	0:27
9	Vařecha Jakub	nejmladší Kluci (2016-2020)	70 m	0:36
12	Vařecha Antonín	nejmladší Kluci (2016-2020)	70 m	0:38
13	Vařecha Vojtěch	nejmladší Kluci (2016-2020)	70 m	0:39
2	Miškeřík Michal	Juniori (2002-2003)	1600 m	5:53
3	Hejlek Jáchym	Dorostenci (2004-2005)	1600 m	6:53
3	Tomčalová Kamila	Juniori (2002-2003)	1600 m	10:27

13.ročník Lipovské desítky by se měl uskutečnit předposlední sobotu v srpnu dne 20.08.2022.

Z činnosti kulturní a školské komise

Tak, jako v loňském roce, se nám ani letos nepodařilo v důsledku špatné epidemiologické situace uskutečnit všechny plánované akce. Jejich výčet tedy nebude nikterak dlouhý.

V červnu bylo několik našich členů nápomocno při zajišťování Dne dětí, které pořádá Sbor dobrovolných hasičů Lipov. Pro naše seniory jsme chtěli tentokrát vymyslet něco nového. Proto jsme o předposledním srpnovém víkendu zorganizovali nedělní Posezení u dechovky venku před místní sokolovnou. Podle kladných ohlasů byli návštěvníci spokojeni jak s Dechovou hudbou Blatníčka, tak s ma-

lým pohoštěním, drobnými výhrami či dárky od Obce Lipov. V podvečer se jim dokonce podařilo zaplnit taneční parket. Následující víkend nás čekalo Fo-Fo (Folkově-folklorní posezení) v areálu Penzionu Kostelanský. Bohužel nám příliš neprálo počasí, nicméně akce se konala ve vnitřních prostorách penzionu. K poslechu i tanci hrála dvě lipovská sdružení – skupina Huménečko a HCM P. Galečky. Navzdory chladu a drobnému dešti sem lidé přece jen cestu našli, a tak někteří lipovští vinaři nalévali víno, čepovalo se loucké pivo a k dostání rovněž byly grilované pochoutky. V den listopadového státní-

ho svátku jsme opět vyšlápli na kopec Radošov. Účast byla tentokrát výrazně poznamenána situací kolem covidové krize. I tak byla desítka turistů odměněna u rozhledny miskou guláše. V době vydání těchto Lipovských lístků jsme se připravovali na naši poslední akci v tomto roce – Dílničky pro děti. Vážení spoluobčané, rádi bychom vám všem popřáli do nového roku jen to nejlepší, hodně štěstí a hlavně pevné zdraví. Věříme, že se situace zlepší natolik, že se s vámi budeme moci vídat daleko častěji a bez jakýchkoli omezení.

Petr Galečka

Sboreček žen z Lipova

Minulý rok vinou pandemie koronaviru vybočil z našich běžných kolejí. O to více jsme rády, že nám v letošním roce bylo umožněno nadále prezentovat hornácký region písněmi a krásou našich krojů. Přes všechny nesnáze a omezení tohoto roku jsme zpívání nepověsily na hřebík. Scházíme se na pravidelných zkouškách a trénujeme hlasivky. Výzvou pro Sboreček, třeba k dalšímu výročí, bude dosud neznámý materiál z hornácké klenotnice lidových písní.

Díky oslovení manželů Trachtulcových nám věnovala nové písně paní Doc. PhDr. Judita Kučerová, PhD., která působí na katedře hudební výchovy pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. O úpravy a výběr textů se zasloužili Renata a Petr Galečkoví, notové záznamy zatím čekají v pomy-

slném šuplíku, až spatří světlo světa.

V dubnu jsme se s chutí pustily do příprav na nahrávání CD s názvem „Na Hornácko“, které vzniklo za finanční podpory Ministerstva kultury České republiky. Krásné aranžmá muziky Petra Galečky po hudební stránce dokresluje svými obrázky mistr litografie a náš kamarád František Pavlica z Hroznové Lhoty. Bylo nám všem velkým potěšením přijat pozvání na vernisáž, a také křest již zmíněného CD. Tato akce se uskutečnila 10. června v příjemném prostředí Panského dvora ve Veselí nad Moravou. Příjemnou atmosféru večera podtrhla hojná účast fanoušků folkloru i malířových obrazů.

Červen byl pro Sboreček úrodným a zpěvným. Neoficiálně jsme potrénovaly hlasivky na Čechově dvoře v Louce u dobrého vyhlášeného piva z míst-

ního pivovaru.

Koncem šestého měsíce tohoto roku to konečně přišlo! Začaly jsme otevírat kostny a truhlice, ve kterých čekal náš nažehlený a naškrobený kroj. S radostí jsme ho oblékly a provětraly. Z důvodu opětovného zrušení Hornáckých slavností se každá obec prezentovala svým folklorem.

Lipov v zastoupení všech folklorních složek (Sboreček žen z Lipova, HCM Petra Galečky, HCM Jožky Staši, HCM Marka Potěšila, FS Lipovjan a Mužský sbor z Lipova) připravil svatební program pro on-line pořad „Vitajte u nás na Hornácku“.

Sboreček dále vystoupil v pořadu „Kdože nám rozkáže... aneb Hornácký podvečer v Čechově dvoře“ v Louce. Závěrem léta jsme přijali pozvání od FS Velička a vystoupili jsme spolu s HCM

Petra Galečky na Strážné hůrce ve Velké nad Veličkou na festivalu Ozvěny Hornácka 2021.

Začátkem podzimu, kdy je nejvíce práce se sklízí modrého ovoce (a že

se letos opravdu urodilo) nás oslovil Břetislav Rychlík k účinkování v pořadu Folklorika. V díle s názvem „Píseň a pití“ jsme oprášily naše pijácké písničky z dob našich začátků. V ženském

podání jich moc nemáme. Je pravdou, že při této disciplíně mají více zkušeností hornáčtí chlapi.

Malá perlička z natáčení: Při zpěvu našich sedláckých byla taková pozitivní energie, že jedna „panoha obsypaná duranciami“ nevydržela nápor tíhy a spadla k zemi. Vylekaní kameramani museli točit nový záběr.

S úsměvným zážitkem jsme ukončily náš pěvecký rok 2021 a s nastupujícími opatřeními zase ukládáme kroje do truhlic a kostnů.

Píseň byla, je a vždy bude naším kořením života. V písních nalezneme kus pravdy - jak v pozitivním, tak negativním světle. Je naší povinností ji předávat touto přirozenou formou mladé generaci, tak jak nám tuto cestu ukázali naši předci.

Velice si vážíme vaší přízně a přejeme si, abychom se v dohledné době s vámi opět setkali ve zdraví i lepších časech.

Sboreček žen z Lipova

Mužský sbor z Lipova

V sobotu 23. října 2021 jsme si při setkání mužských sborů v Lipově, které nese název Lipovské zpívání připomněli 25 let od prvního záznamu zpěvu mužského sboru z Lipova. Stalo se tak v září roku 1996 v kapli velického kostela. Za 25 let se v mužském sboru z Lipova vystřídal mnoho zpěváků. Někteří přišli a po krátkém čase odešli, jiní zůstali zpívat delší dobu a jsou i takoví, kteří ten sbor zakládali a zpívají v něm dodnes. Je mně naprosto jasné, že každý na čas strávený v mužském sboru vzpomíná po svém. Myslí si však, že je dobré připomenout okolnosti, které byly impulsem vzniku Mužského sboru z Lipova, první léta formování a osobnosti, které mají hlavní podíl na tom, že zpíváme už 25 roků.

Na jaře roku 1996 se ujala ve Velké nad Veličkou myšlenka společné nahrávky všech muzik, ženských a mužských sborů a folklorních souborů působících na Hornácku. Mužský sbor v Lipově neexistoval a František Jagoš, tehdejší starosta, požádal o pomoc při jeho formování kamaráda Františka

Sedláře, dlouholetého klarinetistu CM Martina Hrbáča a Jarka Miškeříka. Ten pomoc neodmítl a spolu se obrátili na mužskou část smíšeného sboru kostelního, ve kterém oba zpívali. Skupina posílená dalšími zpěváky (strýc Kruciš, J. Jagoš, J. Čerešňák aj.) se začala scházet a nacvičovat na podzimní nahrávání. Podmínka tehdejšího vedoucího Františka Sedláře, zpívat trojhlasně hornácké písničky, byla splnitelná právě díky skupině z kostelního sboru a Franta sám také pís-

ničky do trojhlasů harmonizoval. V již zmíněné kapli velického kostela jsme v září 1996 na cédéčko s názvem „Došli sme k vám“ nazpívali písničky Ore Jano a Není lepší jak v nedělu a přestali se pravidelně scházet. V následujícím roce 1997 si připomínal folklorní soubor Lipovjan 25. výročí svého založení mimo jiné nahrávkou s názvem Na dolinách pod lipami. K obohacení této nahrávky byl přizván i mužský sbor z Lipova. Začal se tedy znovu pravidelně scházet, nacvičovat a ten-

to obnovený začátek už neskončil. Pochvala od F. Šimka při nahrávání v TON studiu Dolní Bojanovice přišla v pravý čas. Chlapům se zpívání začalo líbit a F. Sedlár měl co dělat, aby stíhal nosit nové písničky. Tehdy pracoval turnusově v zahraničí a když nebyl doma, vedl zkoušky Mirek Jagoš. Jeho požadavky na čistotu hlasů a rytmus byly vysoké, ale přinášely takové výsledky, že Mužský sbor z Lipova mohl nahrát v roce 2003 první samostatné cédéčko na Horňácku s názvem *Nám sa porád cosi zdá*. Neprovázely nás však jen úspěchy a chvíle radosti. V roce 2006 nás navždy opustil František Jagoš. Ze zdravotních důvodů opouští sbor také František Sedlár a jeho zástupce Mirek Jagoš také přestává z rodinných důvodů chodit pravidelně zkoušet a jezdit na vystoupení. Příležitostně ho začínají zastupovat Mirek Žák a František Machálek a místo F. Sedláře nám do trojhlasů harmonizují písničky P. Galečka a M. Kolacia. Přes všechny domácí problémy se M. Jagoš ještě jednou naplno vrací do sboru a pomáhá s přípravou nahrávky druhého cédéčka, které nese název *Hore hájem*. Tato nahrávka byla vydána v roce 2016 k 20. výročí založení Mužského sboru z Lipova a svým zpěvem se na ní podílejí také Sboreček žen z Lipova, muzikanti CM P. Galečky včetně sólového zpěvu samotného primáše a kluci a děvčata

z Lipovjanu. Příložený buklet popisuje 20 let života mužského sboru. Po roce 2016 přebírá vedení F. Machálek. Pravidelné středeční zkoušky a vystupování v posledních dvou letech vážně narušily „covidové přestávky“. Ty také způsobily, že jsme se letos poprvé sešli 2. června. Už 27. června jsme v areálu penzionu Ludka Kostelanského zpívali pro dokument k letošním Horňáckým slavnostem. Svým zpěvem jsme tutéž neděli oslavili 25. výročí kněžství našeho „otce P. Wnuka“. V sobotu 5. července jsme v Dolních Dunajovicích zpívali při oslavě 20. výročí založení místního mužského sboru. V rámci letošních Horňáckých slavností jsme zpívali v pořadu „Na živý notečku“, vysílaného živě z areálu Čechův dvůr v Louce ve čtvrtek 22. července. Nechyběli jsme ani v sobotním večerním pořadu Horňáckých slavností, který se uskutečnil také na Čechově dvoře v Louce. Spolu s FS Lipovjan jsme 11. září vystupovali na Kampě v Praze. To už jsme byli rozhodnutí, že si při 10. setkání mužských sborů v Lipově tzv. Lipovském zpívání připomeneme 25. výročí založení našeho mužského sboru. V sobotu 23. října jsme na lipovské sokolovně přivítali mužské sbory z Hrubé Vrbky, Kobylí, Dolních Dunajovic, Vážan, Hútek z Bánova a Krasavce z Ostrožské Nové Vsi. Ti všichni svým zpěvem oslavovali krásu

lidové písničky. My jsme i s bývalými zpěváky a vedoucími Fr. Sedlářem a M. Jagošem svým zpěvem vzpomínali na Fr. Jagoše a strýca Kruciša a věřím, že potěšili i asi 30 přítomných diváků. O výzdobu a obsluhu účinkujících se vzorně postarali členové souboru Lipovjan a finančně, včetně nákladů na speciální skleničky, ji zajistil Obecní úřad Lipov. Z mého pohledu to byla vydařená oslava lidového zpěvu, která však pro mě z nepochopitelných důvodů téměř nikoho neláká. Zdá se, že naše poslední letošní vystoupení se uskutečnilo o týden později na „hodách ve Velké nad Veličkou“. I tak můžeme konstatovat, že Mužský sbor z Lipova prožil úspěšný půlrok 2021. Rádi bychom se samozřejmě jako každý rok zúčastnili i tradičního vánočního zpívání u sochy Panny Marie v lipovském háji, pokud situace dovolí toto zpívání uskutečnit.

Na závěr bych chtěl velice poděkovat všem bývalým i současným zpěvákům Mužského sboru z Lipova, jeho vedoucím, příznivcům a Obecnímu úřadu Lipov za trvalou (nejen finanční) podporu. Ti všichni mají nepopsatelnou zásluhu na tom, že si letos můžeme aktivně připomínat 25. výročí založení Mužského sboru z Lipova. Požehnané Vánoce a pevné zdraví i v roce 2022 Vám jménem Mužského sboru z Lipova přeje

Ladislav Jagoš - Jožiček

Zpívání mužských sborů

Folklorní soubor Lipovjan

Blíží se konec kalendářního roku a zdá se, že po krátkém návratu do normálního společenského života v letních měsících hrozí návrat do stavu z konce minulého a začátku letošního roku. Jak se tento stav projevil v činnosti folklorního souboru Lipovjan? Druhá vlna koronaviru nedovolila uspořádat tradiční hodovou zábavu, prosincovou Štěpánskou besedu u cimbálu ani vánoční zpívání u sochy Panny Marie v lipovském háji. Ze stejných důvodů se neuskutečnila tradiční fašanková obchůzka. První zkoušku Lipovjanu v roce 2021 jsme mohli svolat až na 21. května a velmi příjemným zjištěním byla účast téměř všech členů souboru. Vlny koronaviru tedy Lipovjan nesmetly a už 4. června se v lipovské sokolovně uskutečnila regionální soutěž O nejlepšího tanečníka hornáckého, veselského a strážnického verbuňku. NÚLK ve Strážnici rozhodl, že vítězové letošních regionálních soutěží nebudou postupovat přímo do finále strážnické soutěže, a přesto kluci zpívali a verbovali jako obvykle s plným nasazením. Jejich úsilí nebylo zbytečné, protože jediný pořad letošních Strážnických slavností byla právě soutěž O nejlepšího tanečníka verbuňku na Slovácku. Stejného úspěchu jako vloni Pavel Vařecha, dosáhl letos Jan Hrbáček. Porotou byl za vynikající pěvecký i taneční výkon oceněn jako druhý nejlepší tanečník verbuňku na Slovácku. Velkým úspěchem je bezesporu i opětovná finálová účast (i když bez umístění) Pavla Vařechy. A dalšího lipovského verbíře Borka Smaženku, z pro mě nepochopitelných důvodů, porota do finále nepustila. Stále nebylo jisté, jestli budou povoleny velké letní folklorní festivaly. I proto Rada Hornáckých slavností nabídla hornáckým muzikám, souborům a sborům účast na stříhovém dokumentu, který měl být vysílán na sociálních sítích místo večerního pořadu Hornáckých slavností. Téma pro natáčení si každý volil sám a Lipovjané se rozhodli pro „obrázek ze svatby“. V neděli 27. června se areál penzionu

Hornácké slavnosti 2021 - foto František Gajovský

MFF Strážnice - Jan Hrbáček - 2. místo v Soutěži o nejlepšího verbíře - foto FotímFolklór

regionální kolo verbířské soutěže - foto FotímFolklór

Lud'ka Kostelanského změnil na dvůr svatebního domu, kde hrály muziky J. Staši, M. Potěšila a P. Galečky, zpíval Sboreček žen z Lipova a Mužský sbor z Lipova a tančil Lipovjan. Celé natáčení bylo zakončeno svatebním průvodem, který vedly maminky, bývalé tanečnice Lipovjanu se svými dětmi. Příprava a průběh letošních Hornáckých slavností nebyl poznamenán jen koronavirovou situací. Od jara probíhala náročná rekonstrukce hornáckého stadionu na Strážné hůrce. Termín rekonstrukce byl na poslední chvíli splněn, ale Obecní úřad ve Velké nad Veličkou odmítl pořádání Hornáckých slavností na Strážné hůrce garantovat. Vzhledem k tomu, že se muziky, soubory i sbory na improvizovaný sobotní večer připravovaly, domluvila předsedkyně Rady HS Irena Mikesková jeho realizaci v areálu Čechův dvůr v Louce. Myslím si, že tento pořad, ač nebyl tematicky zaměřený a účast v něm byla nabídnuta všem hornáckým muzikám a souborům, beze zbytku splnil nepsané požadavky na kvalitu hlavního pořadu

Hornáckých slavností. A velkým dílem k tomu přispěl svým tanečním výkonem i folklorní soubor Lipovjan. Dalším vystoupením FS Lipovjan byla účast na oslavách 650. výročí založení obce Ostrožská Lhota. Po více než roční přestávce byla na tanečních patrná určitá nervozita, kterou umocňovalo velmi špatné ozvučení. Všechny taneční nedostatky napravil Lipovjan o měsíc později při vystoupení na Kampě v Praze. Zmatky pořadatelů, ani nepříjemné počasí nijak neovlivnily výborné taneční a pěvecké výkony Lipovjanu a muzikantů CM M. Potěšila. Stejně jako vloni a předloni se v Praze Lipovjanu dařilo. Začátkem října začaly stoupat počty nakažených koronavirem a zdálo se, že Obecní úřad Lipov nedovolí konání tradiční hodové zábavy. Opak byl naštěstí pravdou. V sobotu večer 30. října se po roční přestávce v lipovské sokolovně zpívalo a tančilo nejen při dechovce, ale také při CM M. Potěšila. Výzdobu a bezvadnou organizaci zajistili tanečníci Lipovjanu. Tradiční hodovou občůzku, stejně jako před-

loni, zorganizovala v sobotu odpoledne muzika M. Potěšila. Přizvali mezi sebe mladé muzikanty a kamarády i ty, kteří nejsou tanečníky Lipovjanu. Snad tento výborný nápad přetrvá do dalších let a opět se stane nedílnou součástí lipovských hodů.

Další masivní vlna koronaviru naznačuje, že lipovské hody byly poslední akcí Lipovjanu v tomto roce. Na 100 osob je už dnes omezen počet účastníků. Těžko bychom mohli pořádát tradiční Štěpánskou besedu u cimbalu, kdy lipovská sokolovna doslova „praská ve švech“. Až příští dny nám napoví, zda bude možné uskutečnit tradiční vánoční zpívání u sochy Panny Marie v lipovském háji. Nemoci účinkujících zatím ruší zkoušky Lipovjanu, bez kterých nebude možné toto zpívání kvalitně zrealizovat.

Na závěr bych chtěl poděkovat Obecnímu úřadu Lipov za trvalou podporu a také Vám všem našim příznivcům popřát pěkné Vánoce a v roce 2022 „Ať nám Pámbu zdraví dá a od zlého zachová“.

Ladislav Jagoš - Jožiček

Ve Veselí u Kalousků byly opět námluvy

V pátek 12. listopadu zavítal náš divadelní soubor Lipovský výkvět do Veselí nad Moravou, kde jsme v rámci Podzimního divadelního koštu uvedli po roční koronavirové pauze svoji veselohru Námluvy u Kalousků.

Po loňské letní premiéře v lipovské Sokolovně a pouze dvou následných reprízách této hry nám koronavirová epidemie znemožnila další vystupování. Poté nám oba dva hlavní protagonisté, představitelé ústřední dvojice Marušky a Vašíka, Helena Kamrlová a Dominik Hartmann, utekli do světa na studie, takže zjara to vypadalo, že si naši hru již nezahrajeme.

Nabídka z Veselského kulturního centra, abychom zde letos vystoupili na divadelním koštu, byla tak motivací a impulsem k tomu, abychom se pokusili o doplnění souboru o nové aktivní členy, za účelem znovuvvedení Námluv u Kalousků.

Po intenzivním hledání nových adeptů na obsazení ústřední herecké dvojice se nám podařilo získat (přemluvit) Míšu Kováčikovou a Tomáše Jocha, kteří se ihned ujali nácviu svých poměrně rozsáhlých hereckých partů. Ostatní členové souboru za uplynulý rok své texty již taky téměř zapomněli, takže to svým novým hereckým partnerům vůbec neusnadnili. Nácviu na obnovenou premiéru tak vyvrcholil

týden před jejím uvedením, a to náročnými každodenními zkouškami.

Plný sál LŠU rozptýlil naše předchozí obavy, zda vůbec přijdou nějací diváci a kolik jich asi bude. Po chvilkové počáteční nervozitě v úvodu hry jsme se všichni na jevišti pustili „chutě do díla“. Již z prvních reakcí publika bylo jasné, že se dobře baví a dlouhotrvající potlesk po závěrečné oponě toto zcela jistě potvrdil. A je nutno dodat, že zvláště naše nové posily si vedly nad očekávání skvěle a své role si užívaly.

Nyní již zase „za okny zuří koronavirus“, ale my se těšíme a doufáme, že snad již brzy budeme moci opět normálně veřejně vystupovat a přinášet našim divákům potěšení a radost. Budete-li mít čas a chuť, až to bude možné, přijďte se na nás podívat, srdečně vás všechny zveme. Vážení spoluobčané, dovoluji mi, abych vám všem, jménem svým i jménem všech členů našeho souboru popřál radostné a spokojené vánoční a novoroční svátky, do nadcházejícího roku 2022 pak zdraví, štěstí, spokojenost a všeobecnou radost ze života.

Pavel Štípský,
předseda divadelního souboru Lipovský výkvět.

Ze starých lipovských letopisů

100 let

Vybraná usnesení ze zápisů obecního zastupitelstva z roku 1921

Úryvky z usnesení naznačují rozsah a šíři agendy, kterou lipovští zastupitelé v rámci každodennosti života před sto lety řešili. Řada témat, souvisejících s chodem a rozvojem obce, je podobná těm, které řeší i dnešní zastupitelé. Některá témata jsou však našťastí již jenom historií:

Rozpočet pro rok 1921 činí:

příjem 70 186,- K

vydání 72 051,- K

schodek 1 865,- K

Obecní zastupitelstvo se jednohlasně usneslo na tom, aby bylo elektrické osvětlení provedeno do školy, na faru, do obecní kanceláře, do obecního hostince, do býkárny a dvě osvětlení na venek.

Projednáno ohledně elektrického osvětlení následující: pan Čerešňák vypovídá, že se má platit ze žárovek stojících na dvou sloupech na ulici z každé 25 korun, což činí pro dvě žárovky 50 korun měsíčně. Dále v obecní kanceláři ze dvou 25tek žárovek a v býkárni z jedné, úhrnem ze všech třech žárovek 20 korun měsíčně. V pádu nedostatku vody a nebo opravy strojů se nic neplatí. Zatím je prozatímní ustanovení.

Na návrh Matěje Jagoše radního ohledně odprodeje obecního býka

nezpůsobilého ke skoku bylo obecním zastupitelstvem rozhodnuto a usneseno, aby se tento obecní býk nezpůsobilý ke skoku odprodal řezníkom, po odvážení na obecní váze.

Obecní zastupitelstvo se jednohlasně usneslo na tom, že na Drahách určená cena za jeden metr čtvereční je zaplatit obci jednu korunu padesát haléřů pro místo na stavbu.

Po rozhovoru a poradě usneslo se obecní zastupitelstvo na tom, aby tesání dřeva na most bylo zadáno k otesání zdejšími občanům. Po delším jednání konečně bylo usneseno, že když zdejší tesaři Dička Josef a společníci nebudou chtít tesat za 55 Kč jeden krychlový metr dřeva na most, zadá se tesání dřeva prostřednictvím k tomu ustanovených důvěrníků jiným tesařům. Kdo si tesání dřeva převezme, musí taky výlohy jako pojištění podstavitele a další výlohy z odpovědnosti nést sám ze svého výdělků.

Po delší poradě na návrh Tomáše Maňáka, aby byl dán Jiří J. mladší do almužné a matka jeho Kateřina J. aby dostala podporu 10 korun měsíčně, byl tento návrh jednohlasně přijat a schválen všemi členy obecního zastupitelstva.

Protokolem ze dne 8. února 1919 obecní zastupitelstvo jednohlasně schválilo žádost Jana Ondrůše o koncesi na číslo 250. Jelikož ale nebylo možno dříve

projednávat o záležitosti koncese Jana Ondrůše, protože se bude stavba teprve provozovat, proto obecní zastupitelstvo dává vyjádření, že proti žadateli Janu Ondrůšovi a členům jeho rodiny žijících s ním ve společné domácnosti, nic proti tomu nenamítá, aby mohl živnost hostinskou provozovat v domě číslo 250 a že nebude živnosti zneužíváno ku zapovězeným hrám, přechovávání, nemravnosti, opilství atd., to dosvědčuje okolnost potřeby a že potřeba obyvatelstva toho vyžaduje, protože je tato místnost na veřejné ulici a silnici vedoucí ke Kněždubě, na křižovatce Tasov, Hrubá Vrbka a Kuželov a ani nebude místnost působit obtíže a překážky policejnímu dozoru. Pokud se týče místnosti, nemůže se dát uspokojivé vyřízení, protože místnost není ještě vystavená.

Obecní zastupitelstvo v Lipově, vzhledem k protokolu ze dne 23. října 1920 ve příčině zřízení měšťanské školy v Lipově doplňuje tento v tom smyslu: náklad na zřízení téže školy a na potřebné pomůcky ponese obec ze svého a žádá o bezodkladné její vyřízení.

František Daněk vypovídá na stížnost panů učitelů, že prý odrostlí školy do 16 let mladíci se toulají po nocích a chodí do hospody a dělají občas výtržnosti v dobu noční. Obecní zastupi-

telstvo se usnáší, aby bylo vyhlášeno bubnem, aby taková mládež se zdržovala doma: neuposlechnou-li, budou rodiče voláni k zodpovědnosti.

Výroční trhy na dobytek a výkladní jsou navrženy: první (starý) v dubnu po první neděli velikonoční v pondělí, druhý v úterý po Svatém Duchu, třetí po Nanebevzetí Panny Marie, čtvrtý po Všech svatých.

Na návrh pana učitele Vojkůvky a pana

Jana Ondruše, aby se dopsalo dotyčným firmám, kde by se dostala látka lacinší, zač by nechali pro hasiče na kalhoty látku a teprve aby se jednalo s firmů, která by ponechala látku lacinší: dále se obecní zastupitelstvo usnáší, aby hasiči nenosili tyto kalhoty na každý den, pouze aby je nosili k nutné potřebě. Dále se usnáší obecní zastupitelstvo a finanční komise, aby řemeně, které ušil Jan Joch na stříkač, byli zapla-

cené z obecní pokladny.

Na návrh pana Jana Ondruše radního jednohlasně usnešeno zařídit byty v obecní stodole pro potřebné občany, kteří nemají svého vlastního bytu a jsou odkázáni na obec.

Na návrh Josefa Sedláře a Jana Ondruše a usnesením obecního zastupitelstva a finanční komise ujednáno, aby se zažádalo o četnickou stanici ve zdejší obci.

Zápis ve farní kronice k roku 1921, zapsal farář P. Fabián Keppert

Stěhování do Ameriky potrvalo i v prvních měsících letošního roku.

Jaro přišlo brzo a bylo teplé a krásné, ale suché. Teprve v polovině dubna zapršelo, načež nastalo horké počasí – až 34 stupňů, a to trvalo, až na nepatrné přeháňky až do podzimu. Voda ve Velečce vyschla a mlynáři se svými mlýny octli se na suchu, ani šrotovati nemohli, tím utrpěli velikou hmotnou škodu, lidé s mletím museli na Moravu, do Veselí neb Ostrohu.

Následkem sucha pozdější jařiny se nevyvinuly a tím žně chudé. Jetel a traviny zůstaly obřídlé a slabé a tak nouze o suché krmivo, jelikož vše na zeleno se zkrmilo. Seno stouplo až na 300 K. Cena nebývalá. Zato dobytek, hlavně koně, klesly v ceně na třetinu.

Sčítání lidu - v únoru – které v naší republice nadělalo mnoho hluku, u nás se provedlo úplně klidně. Sčítacími komisaři byli učitelé Vojkůvka a Salava, revizorem místní farář. V Lipově napočítáno 1 455 římských katolíků, čtyři českobratřští a čtyři židé. Z domácích lidí nikdo neodpadl, ale mnozí, kteří se ve farnosti narodili a žijí jinde.

Letos také založeny v Lipově i v Louce lidové jednoty a sdružení katolické omladiny, kteréžto si čile vedou.

V únoru také obec svým nákladem zavedla elektrické osvětlení do fary, zatím do přízemí a do kaplanky (elektrina z dynamy z dolního mlýna). Také upraven dvůr a opraveny střechy na chlévě.

Dne 3. dubna byl na biskupa posvěcen miláček lidu slováckého (A. C. Stojan) v Olomouci. I z farnosti naší bylo 20 účastníků s místním farářem.

Mnoho kněží v arcidiecézi bylo vyznamenáno: i farář lipovský jmenován čestným konzistorním radou a kaplan dostal právo nositi rukávy farářské.

13. 6. bylo u sv. Antonínka biřmování, při němž i farníci lipovští byli biřmováni.

I různé nemoci nás letos navštívily, zvláště tyfus a a úplavice u starších, u dětí pak osýpky.

K tomu třeba zaznamenati, že letošní rok u nás skončili někteří i samovraždou.

21. 2. se oběsil slabomyslný Josef T., 11. 7. Pavel O., také se oběsil. Byl delší dobu v Americe, po válce se vrátil domů, ale nemohl si zvyknouti a pro různice domácí dal se na pití a v deliriu tremens skončil svůj život.

11. 7. Pavel H. z Lipova měl milou v Louce, se kterou měl i nemanželské děcko. Když toto umřelo, pak jeho milá už ho nechtěla. Nad tím tak se rozlítostnil, že v samovražděném úmyslu vypil lyzol a před domkem své galánky v Louce ve hrozných bolestech skonal.

25. 9. konána v Lipově manifestační schůze lidové strany, na níž promluvil řečník Havelka z Lišně u Brna. Schůze tato nadchla naše lidi a povzbudila. Ukázalo se, že pokrok vedený učitelstvem není právě tak pevný. Učitel Vojkůvka, který pravidelně na našich schůzích vystupuje a vytýká našim poslancům, že jsou odvislí od arcibiskupů a šlechty, tentokrát musel z tribuny slézt, jinak by ho naše ženy byly i s tribunou převrátily – zajde mu asi chuť podruhé se plést, kam nepatří.

Na věčnou památku budiž zaznamenáno, jak mnozí páni okresní hejtmané jsou při odpadlících z církve katolické a jich se zastávají, kdežto k tupení kněží římskokatolických úplně klidně přihlížejí.

Okresní politická správa v Uherském Hradišti, dne 6. června 1921.

č.j. 7989

Všem farním úřadům.

Výbor církve československé v Uherském Ostrohu upozorňuje zdejší úřad, že kněží církve římskokatolické oznamují z kazatelen každé přestoupení k jinému vyznání, osoby přitom jmenují, přestoupilé nazývají kacíři a odpadlíky. Protože takovéto jednání kněží z kazatelny lid zbytečně jitří a pobuřuje, čímž ohrožen je veřejný pořádek a pokojné soužití všech se všemi, zapovídám toto veřejné vyhlašování vystoupení z církve. Proti provinivším se duchovním funkcionářům bude zakročeno.

Místodržitelský rada Dr. Janušík.

Proti tomuto fermanu pana místodržitelského rady ale kněžstvo rázně zakročilo. Na to došel omluvný list.

Okresní politická správa v Uherském Hradišti, dne 16. června 1921.

Vaše důstojnosti!

Nedopatřením přehlédl jsem spis č. 7989 ze dne 6. června, kde politická správa velmi energicky projevila nespokojenost s vyhlašováním z kazatelny osob z církve vystoupilých.

Mám za to, že důstojné farní úřady asi většinou samy situaci vystihly, že se totiž jedná o nedopatření. Politický úřad alespoň dle mého názoru není ani povinen ani oprávněn k oné otázce zaujímati dnes stanovisko.

Prosím, aby toto bylo vzato na vědomí.

Místodržitelský rada Dr. Janušík.

Z brigády na koupališti (začátek 70. let minulého století)

Brigáda na dostavbě Sokolovny (začátek 70. let minulého století)

Stavební ruch je u nás v proudu. Na všech stranách se staví nové domky. Postaveny i dvě nové hospody. U silnice Kolmanův hostinec a v městečku na poschodí budova pro obchod a hostinec Jana Ondruše. Hostinců přibývá a příjmů ubývá.

Lipovští šohajé

Jak jde čas: několik (již historických) fotografií lipovských „chlapců a chlapů“

Lipovští Sokoláci (nedatovaná fotografie z 30. let dvacátého století)

zleva: Jaroslav Hudeček, Viktor Karásek, František Pokorník, Jan Ondruš, Karel Faltis, František Maňák, Martin Ondruš, Viktor Jagoš, Jan Trýska, Jiří Jakubíček, Jaroslav Jakubíček, František Horníček

Šoféři „železné kavalerie“ JZD Lipov (přelom 60/70. let minulého století)

Šohajé z Městečka (nedatovaná fotografie z přelomu 30/40. let dvacátého století)
zleva pánové Sedlář, Jagoš, Jagoš, Štípský, Maňák, Maňák

„Páni kluci“ ročníku narození 1939-40, opouštějící základní školu
zleva shora: Jindřich Zeť, Ladislav Karásek, Jan Machálek, Miroslav Podlucky (Louka), František Laga, Rostislav Žák, Jan Báľka (Louka), Josef Maňák (Louka), Jan Čerešňák, František Pindora (Louka), Rostislav Machálek, František Sečkař (Louka), Josef Machálek, František Mikeska (Louka), František Hrbáček (Louka), Jan Kolacia, pan učitel František Čerešňák, Stanislav Vinkler (Louka), Matěj Maňák, František Koláček.

Smutný příběh, který se stal na pomezí Velké nad Veličkou a Javorníka

Píše se 19. listopad 1944 je 11.30 hodin.

Zdejší myslivci z obce Velká nad Veličkou pořádají hon na zajíce. Vyzbrojeni brokovnicemi, právě svačí a diskutují. Najednou se nad horizontem objeví letka amerických stíhacích letounů. Jeden z myslivců (dnes už se nikdo nedozví, zda se jednalo jen o hloupý žert, nebo zda v tomto osudném okamžiku sehrál roli i alkohol pro zahřátí) zalíčil svoji brokovnici směrem k letounům slovy „já po nich střelím, jak na to budu reagovat“ a zmáčkł spoušť. Ozvaly se dva výstřely. Samozřejmě výstřel z brokovnice neznamenal pro letoun žádné ohrožení s ohledem na zbraň i samotnou vzdálenost. Situace bohužel nabrala velmi rychlý spád. Pilot jednoho z letadel patrně na tmavém povrchu země zahlédl z výšky jemné zakouře-

ní ze zbraně, jedné z mnoha ozbrojených postav a situaci vyhodnotil jako nepřátelskou. Odpoutal se od sestavy, sklopil před směrem k lovcům a odjistil šest kulometů. Řvoucí dvanáctiválcový motor Packard V-1650 o objemu 27 litrů ohlušil místní krajinu. Myslivci se ve zmatku snaží schovat do brázdy kolem pole. Pilot mačká spoušť a kraji-

nou zašteká 6 kulometů ráže 12,7mm. Stačil krátký okamžik. Pavel Kohut (čp. 180) a Josef Slovák (čp. 487) zahynuli na místě, Tomáš Vrablc (čp. 130) po převozu do Zemské nemocnice v Uherském Hradišti. Jan Zeman, Martin Kohut, Josef Pešek a František Dyčka utrpěli zranění. Celková bilance, 3 mrtví a 10 zraněných.

Po tomto náletu ještě následuje jeden cca. v 11:50 útok na jednu ze tří lokomotiv úzkorozchodné trati Bzenec-Tasov, zranění byli tři její zaměstnanci: strojvedoucí Jaroslav Kettler, topič Miroslav Zrúna a brzdář František Tomek.

Americké letouny s největší pravděpodobností patřily k 31. stíhací skupině 15. letecké armády, startující z italské letecké základny a nejspíš se jednalo o letouny P-51 Mustang vybavené 6 kulomety ráže 12,7 milimetru. Každý o kadenci až 750 ran za

minutu. Projektily prošly i skrz kola lokomotiv či kolejnic. Jednalo se o období, kdy americké letouny zvýšily tlak a útoky na nepřátelské cíle na našem území. Následující den 20.11.1944 je bombardován americkým svazem bombardérů Hodonín. Pokud pojedete kolem Velké nad Veličkou, zastavte se u pomníku obklopeném třemi stroji, každý za jednu oběť, který připomíná tuto tragickou událost. Nachází se po levé straně silnice č. 71 kousek

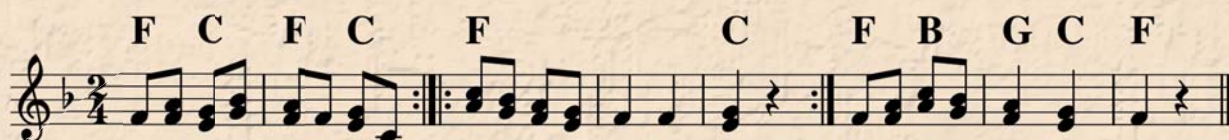
před česko-slovenskou hranicí směrem na Vrbovce.

Prachař Dušan

Slyšte, slyšte pastuškové

koleda - duvaj

1. Slyšte, slyšte pastuškové, jaké slyšet zpěvy nové,
nemeškejte a staňte, k Betlému pospíchajte,
Ježíška tam najdete.

2. Leží malé pacholátko, roztomilé nemluvnátko,
położené v jesličkách, ovinuté v plénčičkách,
Maria ho kolébá.

3. Chvála na výstostech Bohu a na zemi pokoj lidu,
nemeškejte a staňte a drímotám sa braňte,
k Betlému pospíchajte.

Vítání občánků

(neděle 27. června 2021)

Tomáš Bitman	17.5.2020	Lipov	548
Adam Hřebíček	4.7.2020	Lipov	545
Tobiáš Zubatý	20.8.2020	Lipov	361
Amálie Ševečková	24.9.2020	Lipov	331
Adam Miškeřík	17.10.2020	Lipov	583
Viktorie Weberová	11.1.2021	Lipov	592

Dominik Hlahůlek	4.2.2021	Lipov	596
Sebastian Machálek	16.2.2021	Lipov	285
Klára Konečná	25.2.2021	Lipov	545
David Maňák	28.2.2021	Lipov	19
Filip Čerešňák	4.4.2021	Lipov	595

Jubilanti v roce 2022

Josef Gajdošík	11. 1. 1942	80 let	Lipov 282
Marie Hálková	11. 3. 1942	80 let	Lipov 428
Josef Vodný	16. 3. 1942	80 let	Lipov 550
Antonín Brablec	3. 4. 1942	80 let	Lipov 399
Marie Kolaciová	15. 6. 1942	80 let	Lipov 221
Ladislav Jagoš	22. 6. 1942	80 let	Lipov 422
Anežka Štefánková	23. 7. 1942	80 let	Lipov 370
František Jakoubek	16. 8. 1942	80 let	Lipov 404
Bohumír Gajdošík	8. 11. 1942	80 let	Lipov 327
Růžena Rajlová	22. 11. 1942	80 let	Lipov 247
Miroslav Žák	1. 12. 1942	80 let	Lipov 58

Antonín Sedlář	10. 2. 1937	85 let	Lipov 501
Anežka Prachařová	13. 3. 1937	85 let	Lipov 29
Jan Mikulčík	16. 4. 1937	85 let	Lipov 62
Marie Kučerová	28. 11. 1937	85 let	Lipov 140

Apolonie Karásková	16. 4. 1932	90 let	Lipov 10
Anežka Jagošová	1. 6. 1932	90 let	Lipov 145
Marie Halíčková	7. 9. 1932	90 let	Lipov 316

Občané starší 90-ti let

František Stojaspal	9. 2. 1931	91 let	Lipov 51
Anežka Miškeříková	7. 1. 1930	92 let	Lipov 490
Marie Karásková	15. 2. 1930	92 let	Lipov 435
Cyril Červenka	2. 7. 1930	92 let	Lipov 357
Anežka Jeglová	19. 10. 1930	92 let	Lipov 91
Božena Čerešňáková	28. 12. 1930	92 let	Lipov 210
Marie Prachařová	12. 4. 1929	93 let	Lipov 349
Františka Körberová	13. 12. 1926	96 let	Lipov 58
Božena Jagošová	28. 4. 1925	97 let	Lipov 440
Jiřina Vavříčková	30. 5. 1925	97 let	Lipov 456

50 let manželství

Růžena a František Kolacioví	22. 4. 1972	Lipov 35
Jarmila a Josef Jochovi	29. 4. 1972	Lipov 470
Jiřina a František Sedlářovi	3. 6. 1972	Lipov 143
Anna a Václav Daňkovi	19. 8. 1972	Lipov 491
Marcela a Tomáš Pokorníkoví	30. 9. 1972	Lipov 478

60 let manželství

Magdalena a Vilém Hudečkoví	8. 9. 1962	Lipov 141
Jana a Bohumír Gajdošíkovi	29. 12. 1962	Lipov 327

*Sníh ať tiše padá Vánocemi,
ať jsou tedy krásné, krásnější než uloni,
ať přinesou štěstí, pohodu a klid,
nový rok pak zdraví a vše, jak má být.*

foto: Ladislav Mrkva